Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 7, no. 2

(Jul. 11, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 7, no. 2

(Jul. 11, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

Regd. No. M. 4486 0.2.0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 7 బుధవారం 11-7-45 సంచిక 2

నిందలు, దూషణలు పరిష్కారానికి మార్గాలు కావు

కాంగ్రెసు, లీగులు భారతదేశంలోకల్లా ప్రధాన రాజకీయ పార్టీలు. వీటిమధ్య ఐక్యతవుంటేగాని జాతీయైక్యత సిద్ధించదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులనుండి జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని గుంజుకోలేము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించలేము.

గత ఢిల్లీ అసెంబ్లీ సమావేశంలో కాంగ్రెసు-లీగు పార్టీలు చేతులు కలిపి పనిచేశాయి. ఇండియా ప్రభుత్వ బడ్జెటును ఓడించాయి. ప్రభుత్వాన్ని ముప్పు తిప్పలుపెట్టి మూడు చెరువుల నీళ్లు తాగించి మొత్తం 22 సార్లు ఓడించాయి. ఇండియా ప్రభుత్వంపై భారత ప్రజలకు విశ్వాసం లేదని [illegible]

[illegible] ప్రజల ఒత్తిడి. ఇది భారత ప్ర[illegible] [illegible] ఎన్నికలు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదులను [illegible] చేశాయి. "బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యానికి శ్రాద్ధం పెట్టడానికి నేను రాజుగారి ప్రధానమంత్రి కాలేదు." అని బీరాలు చెప్పుతున్న చర్చిల్ లొంగివచ్చాడు. వేవెల్‌ద్వారా భారత రాజకీయ ప్రతిష్టంభన తొలగించడానికి సూచనలు పంపాడు.

ఈ సంగతి గ్రహించితే వేవెల్‌తో రాయబారాలు జరపడానికి కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యత ఎంత అవసరమో బోధపడుతుంది.

కాని దురదృష్టవశాత్తు కాంగ్రెసు - లీగు నాయకులు చరిత్ర మనకు నేర్పిన గుణపాఠాన్ని గమనించడంలేదు. వేవెల్‌తో రాయబారాలతోపాటు పరస్పరనిందలు ప్రారంభించారు. పత్రికలలో దూషణలు, తిట్లు, బూతులు [illegible]మించి రాగానపడుతున్నాయి. ఉదాహరణకు కాంగ్రెసు - లీగ్ పత్రికలనుండి కొన్ని చూపుతాను.

'అమృతబజారు'

ముస్లిం ప్రతినిధులను సూచించేహక్కు లీగు కుండాలనే కోర్కెను విమర్శించుతూ జూలై 1వ తేదీ 'అమృతబజారుపత్రిక' "సిగ్గుబిడియాలను విడచి, అసంభవము, అసహ్యము అయిన కోర్కెలను నీప్రజానాయకుడైనా కోరడం ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది." అనివ్రాసింది. కాంగ్రెసును సవర్ణ హిందూసంస్థ అవడాన్ని ఆక్షేపించుతూ అది యిలా వ్రాసింది: "వచ్చగడ్డిపై పడుకున్న కుక్క అనుసరించే పాలసీపై [illegible] ఆధారపడుతున్నాడనే విషయం స్పష్టపడుతూంది. చీలికలు. అపనమ్మకం. విధ్వంసనముపై, జిన్నా విశ్వాసముంచుతున్నాడు. అతడికి రాజీ అక్కరలేదు. ఏమంటే-రాజీ జరిగితే నిర్మాణాత్మకమైన రాజకీయాలు అనుసరించాలిసి వస్తుంది. వాటి మాటంటే జిన్నాకు అసహ్యం, భయం. అందుచే ఒకటే ప్రశ్న మనదేశం ముందు వుంది. ఎంతకాలం జిన్నా రాజకీయాలను సహించుతాము? బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం. దాని ఏజెంట్లు. జిన్నా గర్వానికి దోహదమిస్తున్నారు: ముస్లింలీగు ఎంతకాలం యితని తలతిక్క అధికారం వహించుతుంది?" అని హెచ్చరించుతోంది. ఈసంపాదకీయాన్ని ముగించుతూ, "సోదర ముస్లింప్రజలలో అధికసంఖ్యాకులు జిన్నా వాదనను త్రోసిపుచ్చుతారని [illegible]స్తున్నాము. లీగు అనుచరులు కూడ త్వరలోనే [illegible]పు నడుపుతున్నవానికి అధికారమిచ్చామని గ్రహించుతా[illegible] గాలిబుడగ వంటివానిని నమ్మామనీ తెలిసికుంటారనీ [illegible]చుతాము." అని వ్రాసింది.

[illegible] సంపాదకీయంలో 'అమృతబజారు పత్రిక' జిన్నాకు [illegible]ంలీగు ఫ్యూరర్ (నియంత)' అని పేరు బెట్టింది. [illegible] రాలవల్ల ముస్లింలీగుకు అధికారం రాదని జిన్నా [illegible] అందువల్లనే గాంధీజీ నేరుగా తనతో సమావేశంకావాలని సూచించాడట. పాకిస్థాను ద్రోహం (Coup) చేయదలచాడని నిందించింది. ఈధోరణిలోనే సంపాదకీయమంతా నడిచింది.

మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు

ముస్లిం ప్రజలు తమనాయకుడుగా ఎంచేజి[illegible] నియంతని పేరుపెట్టడం, అతని నాయకత్వం[illegible] హెచ్చరించడం ఏమి సబబు? ఇలాంటివాసన ఐక్యతను నిర్మించుతుందా? అగ్నిలో ఆజ్యం పోయడం కాదా?

'డాన్' పత్రిక వ్రాతలు

ముస్లింలీగ్ పత్రిక 'డాన్' జూలై ఒకటవ తేదీ సంపాదకీయంలో "క్రిప్సు సూచనలను ఎండబెట్టి రంగువేసే వేవెల్ ప్లాను తయారయింద"ని ఆక్షేపించింది. గాంధీజీ తాను సిమ్లా సమావేశంలో పాల్గొనని చెబుతూనే చాటునుండి అన్నీ నడుపుతున్నాడని నిందించింది. కాంగ్రెసు ప్రధానంగా హిందూ సంస్థఅనీ, ముస్లిములు కోరే హక్కులు న్యాయమైనవనీ, వాటిని సాధించేశక్తి లీగుకుందనీ తెలిపింది. "తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో ముస్లింల తరపున క్విస్లింగు నెవ్వరినీ చేర్చుకోడానికి ముస్లింలీగు ఒప్పుకోదు ఈవిషయంలో వేవెల్‌గాని, మహాత్ముడుగాని, మౌలానాగాని ఏమీ మార్చలేరు. కాంగ్రెసు రాష్ట్రపతిగా ఒక ముస్లిం దిష్టిబొమ్మను నిలిపి మంత్రం చదివి తంత్రం నడిపించవచ్చునని గాంధీ అనుకోవచ్చు." అనీ, ఇది ఎన్నటికీ సాగదనీ బెదిరించింది.

జూలై 2వ తేదీ సంపాదకీయంలో మరల ఈ విషయాన్ని గురించి వ్రాస్తూ, "మౌలానాసాహెబును కాంగ్రెసు అధ్యక్షుణ్ణిచేసి మహాత్ముడు నాటకమాడుతున్నాడ"ని ఆక్షేపించింది. "కాంగ్రెసు అవసరమొచ్చినప్పుడల్లా అలాంటి దిష్టిబొమ్మలను ఉపయోగించిందని" నిందించింది. "పావులా వర్తకుడు గాకపోయినప్పటికీ, "కాంగ్రెసు" సలహాదారుడు అయిన గాంధీజీ యిప్పుడు వైస్రాయికి, ఆయనద్వారా బ్రిటిష్ ప్రజలకు కూడ సలహాదారుడైపోయాడు." ఎత్తిపొడిచింది.

మౌలానా సాహెబును కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగా సిమ్లాసభకు పంపడాన్ని విమర్శించింది. "తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో సవర్ణ హిందువులమించి షెడ్యూల్డు కులాలు తింటున్న ముస్లింలకు స్థానం కోరుతూందని" తిట్టింది. ముస్లింప్రతినిధులను సూచించుటకు ముస్లింలీగుకున్న హక్కును వేవెల్ ప్రభువు నిరాకరించకూడదని కోరింది. ఈవిషయమై జనరల్ ఎన్నికలు జరుపమని సవాలు చేసింది.

ఈ పత్రికలోనే మౌలానా ఆజాద్‌ను 'లార్డ్‌హాహా' (హిట్లరుకు దస్యానాయించిన ఇంగ్లీషుద్రోహి) తో పోల్చుతూ యింకో వ్యాసంకూడ ప్రకటించబడింది.

ఈ వ్యాసాలు గాంధీజీని, ఆజాద్‌ను నిందించుతున్నాయి. కాంగ్రెసు ప్రజలచే గౌరవించబడే నాయకులను లీగు పత్రికలు దూషించడం కాంగ్రెసు-లీగు ఐకమత్యానికి దారితీయదు. జిన్నాను నిందించడం, [illegible]యమవడం, కాంగ్రెసు పత్రికలకు ఎంత బుద్ధితక్కువో గాంధీజీని, ఆజాద్‌ను లీగ్ పత్రికలు నిందించడంకూడా అంతే. ఇలా దూషణలు సాగించడం పరిష్కారానికి మార్గంకాదు. కొరివితో తలగోక్కోవడం వంటిది. ఐకమత్యాన్ని పెంపొందించదు. వున్న సుహృద్భావాన్ని కూడ మంటగలుపుతాయి. ఇటు కాంగ్రెసువాదులు అటు లీగు సోదరులు ఒకవిషయాన్ని గమనించాలి. ఢిల్లీ అసెంబ్లీలో కాంగ్రె[illegible] - లీగు రెండు పార్టీలు కలిసి పనిచేయడంవల్లనే ప్రభుత్వాన్ని ఓడించారు; వేవెల్ సూచనలు సాధ్యమయ్యాయి.

రెండూ కలసి ప్రభుత్వాధికారం స్వీకరించితే, ప్రజాబలంతో బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల పెత్తనాన్ని తోసిపుచ్చగలము. ఇపుడు రెండుపార్టీల నాయకులు కీచులాడుతూ వేవెల్ ప్రభువును ఆశ్రయించుతున్నారు ప్రజానాయకులు కలసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని లొంగదీసే బదులు, ఇద్దరూ తగవులాడుతూ నిర్ణయాధికారం వేవెల్‌కు వదలుతున్నారు. పిల్లి, పిల్లి రొట్టెముక్కకోసం తగవులాడి కోతితీర్పుకు వదలినట్లుగా వుంది. కథలోని పిల్లులకు రొట్టెముక్కలో ఏమీ మిగలలేదు. లీగు - కాంగ్రెసుపార్టీల నాయకులు కీచులాడుతూంటే అధికారం వేవెల్ చేతుల్లో-అనగా బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల చేతుల్లోనే వుండిపోతుంది. ఈ సత్యాన్ని గ్రహించి, జాతీయ పత్రికలు ఒండొరులను దుమ్మెత్తిపోయడం మానివేయాలి. ఉభయులమధ్యవున్న అనుమానాలు తొలగించి విశ్వాసం కలిగించాలి.

వస్తోంది!

జవహర్లాల్ నెహ్రూ జైలునుంచి విడుదలైరాగానే కొందరు మిత్రులాయన్ని సందర్శించారు. [illegible] నిష్పక్షపాత బుద్ధితో ప్రతి సమస్యను [illegible] వారితో చెప్పారు. జైల్లోవున్న ఈమూడు సం[illegible]రాలలోను ప్రపంచ పరిస్థితులు, దేశీయ పరిస్థి[illegible] ఎంతో మార్పు చెందాయన్నారు. ఏవిషయం మీదనైనా తన నిశ్చితాభిప్రాయం ప్రకటించేముందు జాగ్రత్తగా దాన్ని గుర్తించి ఆలోచిస్తానన్నారు. కాని విడుదల[illegible] వచ్చిన కొ రోజుల్లోనే నెహ్రూ [illegible] ఎంతో వివాదాస్పదమైన సమస్యమీద (కమ్యూనిస్టు పాలసీ) ఉద్రేకంగా తనఅభిప్రాయాన్ని వెల్లడిచేశారు.

కమ్యూనిస్టుల్ని గురించి నెహ్రూ పత్రికా విలేఖరులతో చేసిన ప్రసంగం పత్రికలన్నింట్లోను వచ్చింది. దానికి డాక్టర్ అధికారి సమగ్రమైన జవాబిచ్చారు. అందరూ తప్పక చదవవలసిన కరపత్రం :

"నెహ్రూకి జవాబు"

(అచ్చులో ఉంది)

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం : బెజవాడ.

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

Microfilmed from photocopy

"గ్రాకూల్ చంద్రసింగ్‌లాంటి యోధులు మరికొద్దిమంది వుంటే మనదేశానికి స్వాతంత్ర్యం సులువుగా వచ్చేది." అని గాంధీజీ చంద్రసింగును ప్రశంసించారు. నిరాయుధులైన తన సోదర ప్రజలపై తుపాకి కాల్చ నిరాకరించి, పరాయి ప్రభుత్వాన్ని ధిక్కరించిన యోధుడు చంద్రసింగ్. ఈ యోధుని చూచి భారతజాతి మురిసిపోయింది; జోహారు లర్పించింది. ఏ నాగరక జాతి అయినా గర్వపడదగిన పుత్రరత్నం, చంద్రసింగ్.

తమతోటి సోదరులను పరాయిమూకలకు బలిచేయ నిరాకరించిన ఇలాంటి యోధులనే యూరపు యూనిస్ ప్రజలందరూ మన్నించి పూజిస్తున్నారు. తద్భిన్నంగా ప్రవర్తించిన ద్రోహులను 'క్విస్లింగు'లని, హేయమైన పురుగులకింద లెక్కగడుతున్నారు.

కాని, భారతజాతి నెత్తినెక్కి, పరిపాలన సాగిస్తున్న బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వానికి నాగరక సంప్రదాయాలతో నిమిత్తం లేదు. భారతదేశంలో పొంగుకొస్తున్న జాతీయ చైతన్యాన్ని అణగగొట్టాలనే దాని ఊహ. అందువల్లనే 15 సంవత్సరాలు గడచినతరువాత కూడా గాకూల్ చంద్రసింగ్ వీరగాధను ప్రకటించినందుకు 'పీపుల్స్‌వార్' (ఇంగ్లీషు); 'లోక్‌యుద్ధ' (హిందీ); 'కామీ జంగ్' (ఉర్దూ) పత్రికలను పూర్తిగ నిషేధించింది యు. పి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. ఈ చర్య భారత జాతీయతకేగాదు దెబ్బ; పత్రికా స్వాతంత్ర్యానికే చెంపపెట్టు. ఈనాడు మానవ ప్రపంచ నిర్మాణానికి మూల సూత్రాలుగ వివిధ దేశాలు అంగీకరించిన ఆశయాలనే అవహేళనం చేయడం. యావద్భారత

సభ్యతా ప్రపంచానికి భిన్నం

పీపుల్స్‌వార్ పై యు. పి. ప్రభుత్వ నిషేధం

దేశం ఈ చర్యను తీవ్రంగా ఖండించింది. 'నిషేధానికి గురి అయిన పత్రికలు కమ్యూనిస్టు పత్రికలే.' అని యెవ్వరూ వెనుదీయలేదు. కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు, హిందూ మహాసభ - అన్ని పక్షాలవారూ యు. పి. ప్రభుత్వ నిరంకుశ చర్యను ఏకగ్రీవంగా ఖండించారు. అన్ని ప్రాంతాలనుండి ఖండన పరంపర కురిసింది.

"ఏ పత్రికమీదనైనా - వాటి భావా లేవైనా సరే-నిషేధం పెట్టడాన్ని నేను ఖండిస్తాన"ని బాబు రాజేంద్ర ప్రసాద్ అన్నారు.

డాక్టర్ టి. ఎస్. ఎస్. రాజన్, అనుగ్రహ నారాయణ్ సిన్హా, శ్రీకృష్ణసిన్హా మొదలైన కాంగ్రెస్ నాయకులు; సయ్యద్ జపర్ ఇమామ్, మహబూబ్ అహ్మద్ వార్సి మొదలైన లీగునాయకులు యు. పి. ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించారు. హిందూమహాసభ పత్రిక 'ఆర్యావర్త' తీవ్రంగా నిరసించింది.

ఆంధ్రలో

భారత పత్రికా ప్రపంచానికి జరిగిన యీ అవమానాన్ని ఆంధ్ర ప్రజలు సహించలేకపోయారు. గతమాసం 18 వ తేదీని విశాఖపట్టణంలో 500 మందితో జరిగిన ఒక బహిరంగసభ ఈ నిషేధాన్ని ఖండించింది. చీరాలలో పట్టణ కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఐ. ఎల్. టి. డి. వర్కర్సు యూనియన్, పట్టణ విద్యార్థి ఫెడరేషన్, పట్టణ యువజనసంఘాల యాజమాన్యాన గతమాసం 20వ తేదీని బహిరంగ సభ జరిగింది. యు. పి. ప్రభుత్వ చర్యను తీవ్రంగా ఖండిస్తూ తీర్మానం జరిగింది. నర్సాపురం తాలూకా, దగ్గులూరులో 18 వ తేదీని యువజనసంఘ ఆధ్వర్యాన జరిగిన సభలో ఈ చర్యను నిరసించారు.

నెల్లూరు జిల్లాలోని లేగుంటపాడులో 22 వ తేదీని గ్రామరైతుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గం సమావేశమయి యీ నిషేధాన్ని ఖండిస్తూ, యు పి ప్రభుత్వం వెంటనే దానిని ఉపసంహరించుకోవాలని హెచ్చరించింది. గుంటూరుజిల్లా వందిళ్ళపల్లిలో జరిగినప్రథమ విద్యార్థి మహాసభ సందర్భంలోను యీనెల 4 వ తేదీని జరిగిన జగ్గయ్యపేట విద్యార్థి వర్కర్ల సమావేశంలోను ఈ నిషేధాన్ని ఖండిస్తూ తీర్మానం జరిగింది.

విలేఖరుల నిరసన

పత్రికలపై నిలాంటి నిరంకుశ చర్యను తీసుకోవడమంటే పత్రికా ప్రపంచానికే అవమానకరం. ఇలాంటి చర్యను ఆంధ్రపత్రికా రచయితలు ఏకగ్రీవంగా ఖండించారు.

'ఆంధ్రరాష్ట్ర పత్రికా రచయితల సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారు ఈచర్యను నిరసిస్తూ చేసిన ప్రకటనలో ఇలా అన్నారు :

"భారత దేశంలో పత్రికలు నోచుకున్న స్వాతంత్ర్య ఇంతే. ఈ యు. పి. ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించవలసినవిధి ప్రతిపత్రికా రచయితపైని ఉంది." ఈ నిషేధాన్ని రద్దుచేసేలా దేశమంతటా తీవ్రమైన ఆందోళన జరపాలని 'అఖిలభారతపత్రికాసంపాదకులసంఘాన్ని', ఆంధ్రరాష్ట్ర పత్రికా రచయితల సంఘాన్ని,

కోరుతూ, కర్నూలుజిల్లా పత్రికా రచయితల అత్యవసర సమావేశం తీర్మానించింది. గుంటూరుజిల్లా సంఘం ఒకనిరసన తీర్మానం చేసింది. మొన్న 30వ తేదీని రాజమండ్రిలో 'ఆంధ్రరాష్ట్ర పత్రికా రచయితల సంఘ' యాజమాన్యాన జరిగిన సభలో ఖండన తీర్మానం జరిగింది. ఆంధ్రమహాసభ ప్రధాన కార్యదర్శి, దక్షిణ ఇండియా వయోజనవిద్య కమిటీ అధ్యక్షుడు, పత్రికా రచయితగా 40 ఏళ్ళ అనుభవం గల జ్ఞానసంపన్నుడు శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఇలా అన్నారు:

"పత్రికా రచయితగ దాదాపు 40 ఏళ్ళ అనుభవం ఉంది. యు. పి. ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య నాగరక ప్రభుత్వానికి తగదని ఖండిస్తున్నాను."

ఆంధ్ర ప్రజల్లో కలిగిన ఈ నిరసన భావాన్నే 'ఆంధ్రప్రభ' గతమాసం 14వ తేదీ సంచికలో ప్రతిధ్వనించింది.

"ప్రజాస్వామికానికి పత్రికా స్వాతంత్ర్యం ఒక ఆయువుపట్టు. ఈ సూత్రంలో 'పత్రికా స్వాతంత్ర్యం హరించబడినప్పుడే ఫాసిజాని ప్రాబల్యం" అనేది గర్భితమై వున్న"దని హెచ్చరించింది. "మన దేశంలో పత్రికా స్వాతంత్ర్యంవట్ల మన విదేశప్రభుత్వంవారు ప్రదర్శిస్తున్న శ్రద్ధాభక్తులకు క్రొత్తనిదర్శనం" యు. పి. ప్రభుత్వచర్య అని ఎత్తిపొడిచింది.

"యుద్ధం సాకుతో ఇండియాలో పత్రికా స్వాతంత్ర్యం ఎంతగా హరించబడుతున్నదో సభ్యతా ప్రపంచం గుర్తించడానికి ఈ యు పి ఉత్తరువు ఉపకరించగలదని ఖండించింది.

ఈ విధంగాయావద్భారత దేశ నిరసనకు గురిఅయింది యు. పి. ప్రభుత్వ నిరంకుశ చర్య. ఈనిరసన పరంపర ఇంకా తీవ్రమై ఆ ప్రభుత్వం తన చర్యను ఉపసంహరించుకొనేలా చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాము.

స్వీకారము

దోషనివారిణి : (వ్యాసాలు)
వెల : రు 0-2-6
రచయిత : శ్రీ మునిగాల రంగారావుగారు
ప్రతులకు : రచయిత, ఆల్‌కట్టుతోట, రాజమండ్రి

★

అనాసరోగ విజ్ఞానం :
వెల : నాల్గణాలు
రచయిత : వైద్యశ్రీ ప్రకాశ చంద్రశతపథిగారు
ప్రతులకు : కస్తూరి గ్రంథమండలి, గవర్నరుపేట - బెజవాడ.

★

కర్షకా : (పద్యాలు)
వెల : రు. 0-4-0
రచయిత : కొండవీటి వెంకటకవిగారు
ప్రతులకు : వెంకట్రామా అండ్ కో, బెజవాడ

రాష్ట్రగీత . (పాటలు)
వెల : రెండణాలు
రచయిత : చదలవాడ కోటినరసింహంగారు
ప్రతులకు : రచయిత : వరస త్యాళ్లూరు సత్తెనపల్లి తాలూకా, గుంటూరుజిల్లా

★

ఆ రాత్రి : (నాటికలు)
వెల : రు 0-8-0
రచయిత : కాజ వెంకట పద్మనాభరావుగారు
ప్రతులకు : రామమోహన్ అండ్ కో. కాకినాడ.

వైలులో : (కథల సంపుటి)
వెల : రు. 0-8-0
రచయిత : అకెళ్ళ గోపాలకృష్ణశర్మగారు
ప్రతులకు : తెలుగుతోట గ్రంథమండలి, బెజవాడ.

★

కల్యాణి : (నాటకం)
రచయిత : శ్రీ గవ్వా మురహరిరెడ్డిగారు
ప్రతులకు : రచయిత, సూర్యాపేట, నల్లగొండజిల్లా (నైజాం)

★

హిందూ-పద్-పాదషాహి :
(మొదటి ఖండం)
రచయిత : శ్రీ వినాయక దామోదరసావర్కర్
అనువాదం : శ్రీ మరుపూరు కోదండరామ రెడ్డిగారు
ప్రతులకు : సంస్కృతి గ్రంథమండలి, వంగల్ బిల్డింగ్స్, పెరంబూరుబోర్ను, మద్రాసు.

★

నయాగరా : (ఖండకావ్యం)
వెల : రూపాయి
రచయితలు : శ్రీరామదాస్, ఆంజనేయులు, సుబ్రహ్మణ్యం గార్లు
ప్రతులకు : నవ్యకళా పరిషత్, నర్సరావుపేట

★

ఆంధ్రమహిళ : (జన్మదిన సంచిక)
ప్రతులకు : ఆంధ్రమహిళాసభ, మైలాపూరు మదరాసు.

నిమ్నజాతి విద్యార్థుల కష్టాలు

●

రాజోలు తాలూకాలో (తూ. గోదావరి) పొదలాడ అనే గ్రామంనుంచి పీద ఆదిఆంధ్ర విద్యార్థులు రాజోలు బోర్డు హైస్కూలులో విద్య నభ్యసిస్తున్నారు. వీరికి ప్రభుత్వం ఉచిత విద్యాసౌకర్యం కలుగజేసింది. కాని, ప్రతి సంవత్సరం 'పావర్టీ సర్టిఫికేట్ల'పై సంతకాలు సంపాదించడం ఒక పెద్దసమస్య అయిపోయింది. తహసీల్దారు సంతకం లేనిదే సర్టిఫికేట్ పనికిరాదు. కాని, గ్రామమునసబు సంతకం ఉంటేగాని తహసీల్దారు సంతకం పెట్టడు ; ఈ గ్రామమునసబు ఒక్కొక్క విద్యార్థివద్ద రు. 5 లు తీసుకొని, సంతకం చేస్తున్నాడు. ఇవ్వనివారికి సర్టిఫికేట్ నిరాకరిస్తున్నాడు. ఈ లంచగొండి మునసబుమీద ప్రభుత్వం వెంటనే తగుచర్య తీసుకుంటే గాని ఆదిఆంధ్ర విద్యార్థులకు న్యాయం కలుగదు.

★

22-6-45 వ తేదీని రాజోలు తాలూకా షెడ్యూల్డ్‌జాతుల క్రైస్తవమహాసభ అంతర్వేదిపాలెంలో జరిగింది. శ్రీ పి. జీవరత్నం, బి. ఏ., బి. ఎల్‌గారు అధ్యక్షత వహించారు. దాదాపు 2000 మంది స్త్రీ పురుషులు మహాసభకు హాజరయ్యారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర షెడ్యూల్డ్ జాతుల క్రైస్తవ మహాసభాధ్యక్షులు శ్రీ వి. సత్యానందం, ఎం. ఏ గారు షెడ్యూల్డు క్రైస్తవుల హక్కులను గురించి ఉపన్యసించారు. షెడ్యూల్డు జాతులవారికి ఏయే సౌకర్యాలు కలిగిస్తుందో వాటిని క్రైస్తవులకు కూడా ఈయవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించబడింది.

వలంటీర్లకు మనవి.

★

కృష్ణాపుష్కరములలో బెజవాడలో వలంటీర్లుగా పనిచేయువారందరూ తమ పనులను చక్కబెట్టుకొని విధిగా 15 వ తేదీకి చేరుకోవాలి. కమాండర్లంతా తప్పక 14 వ తేదీకే రావలయును. (వలంటీర్ల కోటాలను లోగడ తెలియబర్చినవే.) వలంటీర్లగా వచ్చేవారందరూ నిక్కర్లు 2; చొక్కాలు 2; తుండ్లు 2; లంగోటీ, ఒక దుప్పటి, ఒక సంచిలో రావాలి. రానూ పోనూ ఖర్చులు తామే భరించుకోవాలి. ఇచ్చటి సౌకర్యాలు మాత్రమె పుష్కరకమిటీవారు జూచెదరు.

తాతినేని సూర్యప్రకాశరావు

నాయకులాడుచున్నది ప్రమాదకరమైన జూదం

— పి. సి. జోషి

కొత్తగా యేర్పడబోయే కార్యనిర్వాహకవర్గానికి కాంగ్రెసు 15 గురు సభ్యుల్ని సూచించినట్లు తెలుస్తోంది. వీరిలో కాంగ్రెసువాదులు ఐదుగురు, ముస్లింలీగర్లు ముగ్గురు, కాంగ్రేసేతర హిందువులు యిద్దరు, నిమ్నజాతులవారు యిద్దరు, ఒక యిండియన్ క్రిస్టియను, ఒక శిక్కు, ఒక పార్సీ-ఉన్నారు. వైస్రాయి కోరిన ప్రకారం హిందువులు ఐదుగురు, ముసల్మానులు ఐదుగురు ఉన్నారు. ముస్లింలీగు యింకా తన జాబితాను యివ్వలేదు. ఇచ్చినా, యివ్వకపోయినా, రేపు 14వ తేదీని జరుగబోయే సిమ్లా సమావేశంలో అంతిమ నిర్ణయాధికారం వైస్రాయి చేతుల్లో ఉంటుంది.

కాంగ్రెసూ,ముస్లిం లీగూ కూడా వేవెల్ ప్లానును అంగీకరిస్తున్నాయి. కాని, సీట్ల విభజనలో అభిప్రాయభేదాలొచ్చాయి. పిల్లీ పిల్లికి మధ్య వచ్చిన తగవు కోతిచేతుల్లో ఎలా పరిష్కారమైందో మన నాయకులు మరచిపోయి వైస్రాయిని పరిష్కారకర్తగా అంగీకరించబోతున్నారు. రేపు వైస్రాయి ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని, వివిధ పార్టీల నాయకుల యెదుట తన సలహా ప్రకారం నడవవలసిందంటూ ధర్మోపన్యాసం చేస్తే, అంతా తలవంచుకో వలసిన గతి పడుతుంది. కళ్ళయెదుట కనబడే అవమానాన్ని యిహా దృష్టిలో పెట్టుకొని మన నాయకులు చేతులు కలపడం లేదు.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం అడ్డుపడ్డం లేదు - వివిధ పార్టీలమధ్య గల అభిప్రాయ భేదాలే ఆటంకంగా ఉన్నాయి. అంటూ సామ్రాజ్యవాదులు చేస్తూ వచ్చిన ప్రచారానికి మనమే ప్రత్యక్షంగా బలం చేకూర్చిన వారమౌతున్నాం.

విభేదాలకు మూలం

ఈ విభేదాలకు మూలం ఏమిటి? రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను బద్దలుకొట్టి, సామ్రాజ్యవాదుల్ని ఓడించడానికి అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీతరఫున భూలాభాయిదేశాయ్, లీగ్‌తరఫునలియాఖత్ ఆలీఖాన్ ఒక ఒడంబడిక చేసుకున్నారు. దానిప్రకారం కొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గంలో కాంగ్రెసుకీ, ముస్లింలీగ్‌కీ సమాన స్థానాలుండడాని కంగీకరించారు. వైస్రాయి లండన్ వెళ్ళగలిగడానికి గల కారణాల్లో యీ ఒడంబడిక కూడా ఒక ముఖ్య కారణమని చెప్పాలి. వైస్రాయి తిరిగి వచ్చాడు. కాంగ్రెసూ, ముస్లింలీగూ, పై ఒడంబడికను ఒక మూలకు తోసివుచ్చి, బ్రిటన్ యెలాగూ రాజీకి దిగివచ్చింది - ఇక యెవరి దృక్పథాన్ని వారు వైస్రాయి యెదుటపెట్టి, దానికి బలం చేకూర్చుకోవాలని ప్రయత్నాలుసాగిస్తున్నారు. రెండవ పార్టీయొక్క సహకారం అవసరమే లేనట్లు కాంగ్రెసూ, ముస్లింలీగూ, కూడా భావిస్తున్నాయి.

● కొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గంలో కాంగ్రెసుకీ - ముస్లిం లీగ్‌కి సమాన స్థానాలుండాలని దేశాయి - లియాఖత్ ఆలీ ఒడంబడిక.

● హిందువులకూ - ముస్లింలకూ సమాన స్థానాలుండాలని వేవెల్ పథకం.

కాంగ్రెసు సహకారంతో నిమిత్తం లేకుండా ముస్లిం లీగూ, ముస్లింలీగ్ సహకారంతో నిమిత్తం లేకుండా కాంగ్రెసూ, వేవెల్ ప్లానును తమ తమ ఆశయాల కెంత దగ్గరకు తీసుకురావచ్చునో అనిప్రయత్నిస్తున్నాయి; వైస్రాయి మీద ఒత్తిడి తీసుకురానారంభించాయి. నిజం చెప్పాలంటే, ఎవరిమట్టుకువారు రెండవపార్టీని వైస్రాయి తమ దృక్పథం వైపుకి మారుస్తాడని ఆశించారు.

రెండు సంస్థల నాయకులూ చేసిన పెద్ద పొరపాటు ఏమంటే : వేవెల్ ముక్కుకు సూటిగాపెళ్ళే ఒక సేనా నాయకునిగానే భావించారు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల ఏజంటు అనే విషయాన్ని విస్మరించారు. రెండో లోపం ; యుద్ధకారణంగా ప్రజలుపడే బాధలకు నాయకులు ప్రాధాన్యత యివ్వలేదు. సిమ్లా సమావేశం విఫలమైతే, దేశీయుల యెదుట నిలబడి ఏమి సమాధానం చెప్పాలి? అది ప్రజల కేమి సంతృప్తిని కలిగిస్తుంది? రెండవ పక్షానికి

చెందిన నాయకులు - ప్రజల్లోనే ఒక భాగానికి నాయకత్వం వహిస్తున్నవారు - రాజీకి సిద్ధంగా లేకపోవడంవల్లనే విఫలమైందని ఎవరిమట్టుకువారువాదించడంవల్ల ప్రజలు సంతృప్తి పడతారా?

ఇరుపక్షాల నాయకులూ యిలా తమకు శత్రువైన సామ్రాజ్యవాదాన్ని, మిత్రులైన ప్రజల్ని, విస్మరిస్తున్నారు.

కాంగ్రెసు దృక్పథం

మొదట కాంగ్రెసు దృక్పథాన్ని పరిశీలిద్దాం. కాంగ్రెసును భారత దేశంయొక్క స్వాతంత్ర్య వాంఛను ప్రతిబింబించే జాతీయ సంస్థగా లక్షలాది ప్రజలు పూజిస్తున్నారు; సగర్వంగా అనుసరిస్తున్నారు. దేశం మొత్తంమీద ముస్లింల జనసంఖ్య నాల్గవవంతుమాత్రమే ఐనా, కార్యనిర్వాహక వర్గంలోహిందువులతోసమాన ప్రాతినిధ్యంయివ్వడంకాంగ్రెసుయొక్కవిశాల హృదయాన్ని సూచించడం లేదా? అని ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఐదు ముస్లింస్థానాలలో మూడు ముస్లిం లీగర్లకు, రెండు మాత్రమే జాతీయ ముస్లింలకు యివ్వడం, లీగ్ అధిక సంఖ్యాక ముస్లింలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తోందనే యదార్థాన్ని గుర్తించడమే గదా? అని వాదిస్తున్నారు.

దీనికి సమాధానం చెప్పడానికి ముందు, ముస్లింలీగ్ ఎందుకు సమాన ప్రాతినిధ్యాన్ని కోరుతోందో ఆలోచించాలి. కొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గం భారత రాజ్యాంగ సమస్యను పరిష్కరించేటప్పుడు, పాకిస్తాన్ కోర్కెకు విరుద్ధమైన నిర్ణయమేదీ మెజారిటీ తీర్మానంతో ప్యాసుకాకుండా రక్షణ ఉండాలని లీగ్ కోరుతోంది. అందుకే సమాన ప్రాతినిధ్యం కావాలంటోంది. ముస్లింలీగ్‌ను అధిక సంఖ్యాక ముస్లింల సంస్థగా కాంగ్రెసు గుర్తించింది. దాని సహకారం కోసం ప్రయత్నిస్తూంది పాకిస్తాన్ సమస్యను ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలకు విడిచిపెట్టి, ముస్లింల కోర్కెను భూస్థాపితంచేయ దలచుకోలేదని హామీయిచ్చింది. అలాంటప్పుడు కార్యనిర్వాహకవర్గంలో ఐదుగురు ముస్లింలనూముస్లింలీగే నియమించడానికి హక్కుఉండాలనికోరడంఎందుకున్యాయంకాదు? అయితే జాతీయ ముస్లింలు కూడా ఒకరిద్దరు ఉండాలని లీగ్‌తో వాదించి, ఒప్పించడానికి ప్రయత్నించవచ్చు. కాని, అంతిమ నిర్ణయం ముస్లింలీగ్‌కే యివ్వడం న్యాయం. ఇలా కాకుండా, కాంగ్రెసు హిందువుల్నీ, ముస్లింలలో కొందరినీ, నియమించడానికి హక్కు ఉండాలని వాదిస్తోంది. ఈవాదన యెక్కడికి దారితీస్తుందో చూదాం.

● ఏ హిందూ - ముస్లిం సఖ్యతకై కాంగ్రెసూ, ముస్లిం లీగూ ప్రయత్నిస్తున్నాయో ఆ హిందూ - ముస్లిం సఖ్యత ఆకాశ కుసుమం అవుతుంది. హిందూ - ముస్లింల మధ్య ఘర్షణలు, పోరాటాలు యెక్కువౌతాయి.

● రెండవది : కాంగ్రెసు చివరిదాకా తన దృక్పథాన్ని అంటిపెట్టుకు కూర్చుంటే, కాంగ్రెసు ముస్లింలీగ్‌తో ఢీకొనవలసిన పరిస్థితు లేర్పడుతాయి. ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి యేది సరైన మార్గమని కాంగ్రెసు భావిస్తూ వచ్చిందో, దాన్ని యెదుర్కొవలసివస్తుంది (భారతదేశం నుంచి విడిపోయే హక్కు ముస్లిం మెజారిటీ ప్రాంతాలకు ఉంటుందనేది).

● ఇంతేకాదు. కాంగ్రెసు తన సిద్ధాంతాన్ని అమలు జరపడంలో సామ్రాజ్యవాదులమీద ఆధారపడవలసివస్తుంది. కాంగ్రెసు వాదులు, కాంగ్రెసు పత్రికలు వైస్రాయిని

స్తోత్రంచేయడం చూస్తే, తలనొప్పి పుడుతోంది. వేవెల్ ఒక నిష్కపటవ్యక్తి అనీ, ముక్కుకు సూటిగా నడిచే సైనికుడనీ, జిన్నా బెదరింపులకు లొంగిపోయే దద్దమ్మ కాడనీ, ప్రశంసా వాక్యాలు కురుస్తున్నాయి.

లీగ్ దృక్పథం

ఇక ముస్లింలీగ్ దృక్పథాన్ని పరిశీలిద్దాం. జిన్నా పత్రికా విలేఖరుల సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ, దేశం మొత్తంమీద 600 మంది ముస్లిం శాసన సభ్యులలో 420 మంది లీగ్ సభ్యులేనన్నాడు. 30 మంది (మిగతా 10 వ పేజీలో)

కృష్ణాపుష్కర యాత్రికులపై పన్ను - అక్రమవసూళ్లు

కృష్ణా పుష్కరాలకువచ్చే యాత్రికులనుండి పన్ను వసూలుచేయాలని మద్రాసు ప్రభుత్వం మే 8 వ తేదీ గజెట్‌లో ప్రకటించింది. కృష్ణాజిల్లాబోర్డు, బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీలవారు యాత్రికులపన్ను వసూలుచేయడానికి పాటదార్లను నియమించారు. పుష్కరాలు యింకా ప్రారంభం కాకపోయినా, పన్నువసూళ్ళ రతవ ఈనెల ఒకటవ తేదీ నుంచీ ప్రారంభమయింది.

కృష్ణానదీతీరానికి వచ్చే రహదారి మార్గాలన్నిటిపైనా దాదాపు 30 కేంద్రాలలో పన్ను వసూలు చేస్తున్నారు. సైకిళ్ళకు, పశువులకు, బళ్ళకు అణా మొదలు నాల్గణాలవరకు, ఎచటబడితే అచట, నిలబెట్టి కంట్రాక్టర్లు పన్నువసూలు చేస్తున్నారు. యాత్రికులవునా, కాదా అనే విచక్షణలేదు. బెజవాడ, పునాదిపాడు, చల్లపల్లి వగైరాచోట్ల స్కూళ్ళకు సైకిళ్ళపై వచ్చేవిద్యార్థులనుండి కూడా రోజుకు అణాచొప్పున వసూలు చేస్తున్నారని కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి మాకు తెలియజేస్తున్నాడు. నిత్యం చదువుకోడానికి వెళ్లే విద్యార్థులనుండి యాత్రికుల పన్ను వసూలు చేయడంకంటె బుద్ధితక్కువ మరొకటి వుండబోదు. కంట్రాక్టర్లు ఈవిధంగా ప్రజలను దోచుకుంటున్నారని చెప్పవలసి వస్తుంది.

ఇలాగే, పన్నువసూలుచేసే, కేంద్రాలమీదుగాప్రయాణం చేసే బండ్లు, పశువులు వగైరా అన్నిటికీ విచక్షణ లేకుండా యాత్రికుల పన్ను వసూలుచేస్తున్నారు. బెజవాడకు నిత్యం కాయగూరలు, పాలు, పెరుగుఅమ్ముకోడానికివచ్చేవారినుండి సహితం అక్రమంగా పన్నువసూలు జరుగుతోంది. పుల్లరి మేతకోసం మాగాణి ప్రాంతాలనుండి జగ్గయ్యపేటకు పోయే వేలకొలది పశువులకు అన్నికేంద్రాలలోనూ పన్ను వసూలు జరుగుతోందని, యీ పోవాన్ని ఆపుచేయాలని,కోరుతూ కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి వ్రాస్తున్నాడు. అదేవిధంగా వ్యాపారానికి బెజవాడవచ్చే బండ్లవారినుండి యాత్రికుల పన్ను గుంజుతున్నారు. తిరిగివెళ్ళే పడవ ప్రయాణీకులనుండి కూడా పిండుతున్నారు.

ప్రభుత్వం, మ్యునిసిపాలిటీ, జిల్లాబోర్డులవారు యికనైనా మేల్కొని, పై అక్రమాలను వెంటనే ఆపుచేయాలి. యాత్రికులనుండి ఒకసారికంటే హెచ్చు వసూలు చేయకూడదు. యాత్రికులనుండితప్ప సాధారణ ప్రయాణీకులనుండి వసూలు చేయరాదు. విద్యకొరకు స్కూళ్ళకువెళ్ళే విద్యార్థులనుండి, వ్యాపారానికి వచ్చేవారినుండి, వసూళ్ళు ఆపుచేయాలి. ఇదివరకు అక్రమంగా చేసిన వసూళ్ళకు ముజరాయివ్వాలి. పుల్లరికి, వ్యవసాయపనులకు వెళ్ళే పశువులకు - బండ్లకు పన్ను వసూలు చేయరాదు.

ప్రయాణీకులుకూడ యీ విషయంలో జాగ్రత్త వహించాలి. తాము యాత్రికులుగాక ఇతరపనులపై ప్రయాణం చేస్తూంటే, ఆ విషయమై తమతమ గ్రామాధికారులనుండి రహదారిచీట్లు తెచ్చుకోవాలి. అలాచేస్తే యాత్రికులెవరో, సాధారణ ప్రయాణీకులెవరో తెలిసికోడం పన్ను వసూలుదార్లకు సులభమవుతుంది.

ఈ విషయమై ప్రభుత్వం వెంటనే కదలాలి. యాత్రికుల పన్ను పేరుతో కంట్రాక్టర్లు ప్రజలను దోచుకోడానికి అవకాశమివ్వరాదు. వెంటనే యీ అక్రమవసూళ్ళను ఆపుచేయాలి.

విద్యార్థుల కష్టాలు : ★ విద్యార్థిసంఘ కృషి

ఆంధ్రదేశంలో కళాశాలలన్నీ తెరవబడినాయి. పట్టణములన్నీ విద్యార్థులతో తిరిగి కళకళలాడుతున్నాయి. నూతన సంవత్సర ప్రారంభంతోపాటు, విద్యార్థుల నెదుర్కొంటున్న సమస్యలు గూడ అధికమయాయి. కళాశాలలు తెరచినా, అనేకచోట్ల చేరుటకు సీట్లులేవు. నానాఅవస్థలపడి సీటు సంపాదించితే, ఉండుటకు తగినన్ని హాస్టలు సౌకర్యాలులేవు. వీటికితోడు కాగితములు - కిరసనాయిలు - పాఠ్యపుస్తకముల సమస్య.

విద్యార్థిసంఘ కృషి

విజయనగరంలో కళాశాల తెరవగానే, బి. ఏ., యింటర్మీడియేట్ మొదటి సంవత్సరపువిద్యార్థులను 180ని డిటెయినుచేసినట్లుగా ప్రిన్సిపాలు నోటీసు కట్టాడు. ఈకళాశాలలో జూనియర్ విద్యార్థులను డిటైన్ చేసే అలవాటు విద్యార్థిసంఘ ఆందోళన ఫలితంగా అనేకసంవత్సరాలనుండి లేకుండాపోయింది. కాని, క్రొత్త ప్రిన్సిపాల్ పాతపద్ధతులను పెంకొల్పదలచారు. డిటెన్షన్‌లను తొలగించాలని విద్యార్థిసంఘం ఆందోళన ప్రారంభించింది. కళాశాల అధ్యాపకుల నందరిని కలుసుకొని, విద్యార్థిసంఘ వర్కర్లు డిటెన్షన్ విధానములోని లోపాలను ఎత్తిచూపారు. డిటెన్షన్ ఉండరాదని అధ్యాపకులందరిచేత ఒప్పించారు. ప్రిన్సిపాలువద్దకు విద్యార్థులను డెప్యుటేషన్ తీసుకువెళ్ళారు. డిటెన్షన్ పద్ధతికి వ్యతిరేకంగావిద్యార్థుల్నిఐక్యపర్చారు. ఈ ఆందోళన ఫలితంగా, డిటెన్షన్ చేయబడిన 13మందిలో 11మంది తిరిగి పై తరగతులకు పంపబడ్డారు. కళాశాలకు హాజరు కావలసిన గడువుకు హాజరవక పోవుటచేత మిగిలిన యిరువురు డిటైన్ చేయబడ్డారు.

సీట్లకొరత

అనంతపురంలోని రాయలసీమ కళాశాలకు 55 గురికిపైగా విద్యార్థినులనుండి అప్లికేషన్లు వచ్చినాయి. కాని ప్రిన్సిపాల్ 13 గ్గురిని మాత్రమే కళాశాలలోనికి చేర్చుకొని, మిగిలిన వారికి సీట్లులేవని తెలియజేశారు. విద్యార్థిసంఘం యీ సమస్యను తీసుకొని,ఆందోళన ప్రారంభించింది. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షునిపైన - ప్రభుత్వ విద్యాశాఖాధికారిపైన, టెలిగ్రాములను-మహజర్లను వర్షం కురిపించారు. అనంత పురంలోని అన్ని పార్టీల పెద్దలను యీ సమస్యపై కదిపారు. వారిచే విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు జాబులు వ్రాయించారు. దీని ఫలితంగా అదనంగా మరియొక 13 గ్గురు విద్యార్థినులను చేర్చుకొనుటకు విశ్వవిద్యాలయం అనుమతించింది.

హైస్కూళ్ళలో సీట్లు దొరకకపోవుట అన్నిజిల్లాలకంటె ఎక్కువగా కృష్ణాజిల్లాలో ఎదుర్కొంది. జిల్లాలో హెచ్చుబోర్డు హైస్కూళ్ళు. జిల్లాబోర్డుకు లక్షలకొలది నిల్వ ధనమున్నా, దానిని విద్యావ్యాప్తికి ఖర్చు చేయుటకు బోర్డుఅధికారులు యిచ్చగించుట లేదు. ముఖ్యంగా గుడివాడ, పామర్రు, అవనిగడ్డ, కాటంకి లలో అనేకమంది స్కూలు ఫైనలు విద్యార్థులకు స్కూళ్ళలో ఖాళీలేదని సీట్లు నిరాకరింపబడినాయి. ఇట్టి పరిస్థితులను అంతమొందించుటకు కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థిసంఘం ఆందోళన ప్రారంభించింది. జిల్లాలోని బోర్డు హైస్కూళ్ళలోని విద్యార్థుల కష్టములను తెలియజేయుచు బోర్డు ప్రెసిడెంటుకు జిల్లా విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి మెమోరాండం పంపారు. ప్రత్యేకంగా బోర్డు ప్రెసిడెంటును కలుసుకొని, విద్యార్థుల కష్టాలను నివారించుటకు బోర్డు చేయవలసిన సామాన్య అవసరాలను తెలియజేశారు. పామర్రు, అవనిగడ్డలలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు సీట్లు లేవను మిషతో విద్యార్థిసంఘ వర్కర్లను ఎట్లు చేర్చుకొన నిరాకరించుచున్నదీ తెలియజేశారు.

బోర్డు అధ్యక్షులు విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి తెల్పిన విషయాలను సావధానంగా విని, విద్యార్థుల కష్టాల నివృత్తికి పాటుబడుతానని హామీయిచ్చారు. స్కూలులో చేర్చుకొన నిరాకరించుచున్న విద్యార్థుల విషయంలో దర్యాప్తుచేస్తానని చెప్పి - ఎందుమూలమున చేర్చుకొనుటలేదో తెలియజేయమని హెడ్ మాస్టర్లకు జాబీదులను పంపారు.

కాటంకిలో సీట్లసమస్యను పరిష్కరించుటకు స్కూలుఫైనలుకు మూడవసెక్షనును ఏర్పరచమని-నూతనంగా షెడ్డులను వేయించమని గద్దె లింగయ్యగారి నాయకత్వమున రైతు సంఘంవారు, గ్రామపెద్దలు బోర్డు ప్రెసిడెంటువద్దకు డిప్యుటేషను వెళ్ళారు. దాని ఫలితంగా స్కూలుఫైనలుకు మూడవ సెక్షను ఈయబడింది. గుడివాడ హైస్కూలులో కూడ షుమారు 40 మంది స్కూలుఫైనలు విద్యార్థుల్ని ఖాళీలేదని స్కూలులోచేర్చుకొన నిరాకరించారు. తాలూకా రైతుసంఘం తరఫున తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి - జిల్లావిద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శి మధుసూదనరావు బోర్డు ప్రెసిడెంటునుకలుసుకొని,గుడివాడహైస్కూలు విద్యార్థుల కష్టాలను గురించి తెలియజేశారు. దీని ఫలితంగా గుడివాడలోగూడ మిగిలిన విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు అవసరమైన షెడ్డులను నిర్మించుటకు బోర్డు యింజనీరుకు బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఆర్డర్లు పంపుట జరిగింది.

ఇండ్ల సమస్య

కళాశాలలు తెరవగానే సీట్ల సమస్యతో బాటు ఇండ్లసమస్య విద్యార్థులను తీవ్రంగా బాధించుచున్నది. సరియైన హాస్టలు సౌకర్యములు కలుగచేయకపోవుటచే విద్యార్థులు గదుల కొరకు పలుయిబ్బందులు పడవలసి వచ్చుచున్నది. ఎచ్చటజూచినా హాస్టల్సులో సీట్లు దొరకుటలేదు. కనుక వెంటనే విద్యాలయాధికారులు ఉన్న హాస్టల్సుకు సబ్‌హాస్టల్సును ఏర్పరచాలి. తగిన యిండ్లను వెదకి, అవసరమైనచో కమాండీరు చేయమని జిల్లాకలెక్టరుపై ఒత్తిడి చేవాలి. పౌరులందరు తమ గృహములలో వీలయినంతవరకు విద్యార్థులకు నివాస సౌకర్యములను కల్పించుటకు ముందుకు రావలసియుంది. గృహస్థుల యిండ్లలో ఉంటూ అతి జాగరూకతతో మెలగవలసిన బాధ్యత విద్యార్థులపై ఉంది.

నేడు యింకా విద్యార్థుల నెదుర్కొనుచున్న సమస్య లనేకం ఉన్నాయి. వీటి నన్నింటిని పరిష్కరించుకొనుటకు విద్యార్థులలో సంపూర్ణ ఐక్యత అవసరం. అట్టి ఐక్యతా నిర్మాణమునకు ప్రతి విద్యార్థి పూనుకొనవలసిన సమయం వచ్చింది. అందుకు ప్రతి విద్యార్థి కృషిచేయాలి.

విద్యార్థుల నెదుర్కొనుచున్న సమస్యల న్నింటిని పరిష్కరించుటకు అన్నిరాజకీయ పక్షాలకుచెందిన పెద్దలు - పత్రికలు విద్యార్థి సంఘ కృషిని బలపర్చవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాను.

— యస్. వి. నరసయ్య

దొంగవ్యాపారుల హంగామా

ఏలూరు ఉదంతం

దేశమంతటా తిండికి, బట్టకు కరువు ఏర్పడి. ప్రజలందరూ నానా బాధలు పడుతున్నారు. కంట్రోలు ధరలకు వస్తువులు అమ్మకుండాదాచి కొందరు దొంగమార్కెటులో విపరీత ధరలకు అమ్ముతున్నారు. ఇలాంటి దొంగవ్యాపారులను ప్రజలంతా అసహ్యించుకొంటారు. ప్రజల కడుపుపైకొట్టి అధికలాభాలను సంపాదించే వారిని ప్రజాద్రోహులని దేశభక్తులంతా నిరసించుతారు.

ఏలూరులో బట్టల దొంగవ్యాపారం విరివిగా సాగుతోంది. సామాన్య ప్రజలకు బట్ట దొరకడంలేదు. సరుకుమదాచి దొంగమార్కెటులో విపరీత ధరలకు అమ్ముతున్నారు. ఇలాంటి వ్యాపారాన్ని అరికట్టడానికి ఏలూరులో కమ్యూనిస్టుపార్టీ పూనుకుంది. మే నెల 10 వ తేదీన వనుమర్తి రాజు బట్టలకొట్లో బ్లాక్‌మార్కెటు జరుగుతుండగా పట్టుకున్నారు. 10 వ తేదీన బట్టలవర్తక సంఘాధ్యక్షుడైన నన్నిధి వీర్రావుపులు బాటుబేరం చేస్తుండగా పట్టుకున్నారు. కాటుమంచి సుబ్బారావు చేస్తున్న దొంగ వ్యాపారంకూడా బయటపెట్టారు. ఇవి జిల్లా బట్టల కంట్రోలు అఫీసరు సమక్షంలో జరిగాయి. ఈకొట్లన్నీ సీలువేయబడ్డాయి.

ఇలా దొంగవ్యాపారులు కొందరు దెబ్బతినేటప్పటికి తక్కినవారికి భయంవేసింది. వాల కొట్లలో కమ్యూనిస్టులు దగ్గరవుండి బట్టలను సీలింగ్‌రేట్లకు అమ్మించారు.

ఇది చూచి దొంగవ్యాపారులకు కడుపు ఉబ్బింది. తమ అధికలాభాలకు దెబ్బకొట్టిన కమ్యూనిస్టులను సాధించదలచారు. డబ్బు ఖర్చుపెట్టి "వెంగమ్మ" అను అసభ్యమైన నాటకాన్ని ఆడించదలచారు. నాటక ప్రదర్శనాన్ని గురించి బోర్డులు కట్టించారు. అది బూతుల ప్రచారం చేసే చండాలపు నాటకమనీ, ఆడవద్దని కామ్రేడ్స్ అభ్యంతరం చెప్పారు. కాని దొంగవ్యాపారులకు సభ్యత, అసభ్యత ఏముంటుంది ! ససేమి వినిపించుకోలేదు.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని తోడ్పాటు

ఈమధ్య ఏలూరు పట్టణ కాంగ్రెసుసమితి అధ్యక్షుడైన బద్దిరాజు రాజభూషణరావుగారు రాజీనామా యిచ్చినసంగతి పాఠకులు ఎరుగుదురు. వారిస్థానే వీరమాచనేని వెంకట నారాయణగారు అధ్యక్షులయ్యారు.

వీరు ఒక కమిషన్ కొట్టులో భాగస్తులు. కొన్నాలు దాని దొంగవ్యాపారం చేస్తూంటే, యీశాంపెనీకి రు. 3000 జరిమానా పడింది

పైన చెప్పిన బట్టల దొంగ వ్యాపారస్తులకు, ధాన్యం దొంగవ్యాపారం చేసే యీ ప్రబుద్ధుడు తోడయ్యాడు. కాంగ్రెసు సమితి దొంగవ్యాపారాన్ని బలపరచదు. కాని సమితి అధ్యక్షుడు దొంగవ్యాపారంలో భాగస్తుడైనపుడు, అతడు దొంగవ్యాపారాన్ని అరికడుతున్న కమ్యూనిస్టులపై కత్తికట్ట[illegible]ములో ఆశ్చర్యం లేదుకదా ! ఈయనకూడా 'వెంగమ్మ' నాటక ముఠాకు సాయపడుతున్నాడు, దానికి కాంగ్రెసు బురఖా తగిలించడానికి సిద్ధమయ్యాడు, బాతెద్దుకోతి పనమెల్ల చెరచినట్లుగా !

దెబ్బలాటకు కారణం

పరిస్థితులు యిలావుండగా, 6 వ తేదీన కామ్రేడ్ అకుల సుబ్బారావు కూరగాయల మార్కెట్టుకు వెళ్లాడు. "వెంగమ్మ" నాటకం ముఠా బాపతు కొందరు సుబ్బారావును తిట్టారు. ఎందుకలా తిడతారని ఎదిరించితే, కొట్టారు. ఈ సంగతి తెలిసాక కొంతమంది కామ్రేడ్స్ బజారుకు వెళ్లారు. అనవసరంగా కొట్టినందుకు సంజాయిషీ అడుగుతున్నారు. ఇంతలో మోర్తు జనార్దనం, సేనాపతి సింహాచలం బూతులు తిడుతూ మీదకు వచ్చారు. కామ్రేడ్ కుమ్మర కోటీశ్వరరావును కొట్టారు. ఇక ఉపేక్షవహించకూడదని కామ్రేడ్స్ ఆత్మరక్షణకు పూనుకున్నారు. తరువాత జరిగిన ఘర్షణలో ఉభయపక్షాలకూ దెబ్బలుతగిలాయి.

ఇక పట్టణ కాంగ్రెసుకు చెందిన గుప్తా వగైరాలు పోలీసుల చుట్టూ తిరుగ సాగారు. [illegible] అబద్ధపు ప్రకటనలు ప్రారంభి[illegible]కసంఘ సమావేశం జరిపించారు. [illegible] వెంకటనారాయణ అను కాంగ్రెసువాది ఉపన్యసించారు. వీరంతాచేరి తీర్మానం చేసి ప్రభుత్వోద్యోగుల వద్దకు రాయబారం వెళ్లారు. కమ్యూనిస్టులనుంచి తమకు రక్షణ కావాలన్నారు. మరునాడు కొట్లు మూశారు. పోలీసులు వీధుల్లో తిరిగారు.

స్థానిక కమ్యూనిస్టులను 13 మందిని పోలీసులు అరెస్టుచేశారు. కమ్యూనిస్టులు దొంగమార్కెటును బయట పెట్టినందుకు దొంగవ్యాపారులే యీ హంగామా అంతా చేయించారు. దొంగవ్యాపారంలో భాగంవున్న కాంగ్రెసుసమితి నూతనాధ్యక్షుడు వీరమాచనేని వెంకట నారాయణ వగైరాలు వీరితో చేతులు కలిపారు. కంచే చేను మేసింది !!

విప్లవయోధుల విడుదలపట్ల

బెంగాల్ నాయకుల ఉదాసీనత

భారత జాతీయోద్యమ చరిత్రలో టెర్రరిష్టు ఉద్యమం (వ్యక్తిగత హింసావాదం) ఒక మహోజ్వల ఘట్టం. బెంగాల్ టెర్రరిష్టుల అచంచల త్యాగం, అసమాన సాహసం, వారి వీరోచిత గాథలు — వినని బెంగాలీలుండరు.

కాని, ఇంకా వారిని జైళ్లనుంచి విడిపించుకోజాలనందుకు బెంగాల్ సిగ్గుపడుతోంది. స్వాతంత్ర్య సమరంలో వారి శక్తిసామర్థ్యాలను వినియోగించుకోజాలనందుకు బాధపడుతోంది.

1930 లో బయల్దేరిన ప్రజా వెల్లువతో టెర్రరిష్టు ఉద్యమంకూడా విజృంభించింది. అందులో పాల్గొన్నందుకు శిక్షలు విధించబడినవారు 72రు యిప్పటికి జైళ్ళలోనే వున్నారు.

వీరు మన స్వాతంత్ర్య వీరయోధులలో మణిపూసల వంటివారు. ఉదాహరణకు, అంబికా చక్రవర్తి వయస్సు 59. ఇందులో 28 ఏండ్లు జైల్లోనే గడచిపోయాయి. 1907లో బాల్యావస్థలో ఈయన జాతీయోద్యమంలో చేరాడు. ఇతర టెర్రరిస్టు ఖైదీలు ఈయన్ని "తాతగారూ" అని ఆప్యాయంగా పిలుస్తారు. ఇప్పుడు ఈయన క్షయ, అతిమూత్రవ్యాధి, కడుపులోపుండు మొదలైన వ్యాధులతో విపరీతంగా బాధ పడుతున్నారు. దృష్టిమాంద్యంకూడా యేర్పడింది. బెంగాల్ ప్రభుత్వంచే నియమింపబడిన విచారణ సంఘమే, ఈయన్ని విడుదల చేయమని సిఫార్సు చేసింది. అయినా యింకా జైల్లోనే మగ్గుతున్నారు.

చిట్టగాంగ్ ఆయుధాగార దోపిడీలో పాల్గొన్న గణేశ్‌ఘోష్, అనంత సింగులుకూడా వీరిలోనివారే. వీరి సాహసకృత్యాలను గురించి, త్యాగదీక్షను గురించి, బెంగాలీ పాటలు, గీతాలు ఉన్నాయి.

ప్రభుత్వం కదలలేదు

ఇలా యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించబడ్డవారు 38 గురున్నారు. సాధారణంగా ప్రభుత్వం 14 సంవత్సరాల తరవాత యావజ్జీవ ఖైదీలందరిని విడుదల చేస్తుంది. కాని, వీరి విషయంలో మాత్రం ప్రభుత్వం కదలలేదు. వారి తలితండ్రులనుండి, బెంగాల్ ప్రజల నుండి, మన నుండి, వీరిని దూరం చేసింది.

వీరిలోనే రమేశభటర్జీ, కాళీ చక్రవర్తి, హరిపాద భట్టాచార్యగారలు కూడా ఉన్నారు. అరెస్టు చేసేనాటికి వారి వయస్సు 14 - 16 కంటె ఎక్కువలేదు. రమేశభటర్జీకి మొదట ఉరిశిక్ష విధించారు. తరవాత యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్షగా మార్చారు. మిగతా యిద్దరికి కూడా యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్షే. న్యాయాధికారి వీరి వయస్సు చూచి యీ శిక్షలు విధించాడు. వీరిలో రమేశభటర్జీ 38 సంవత్సరాలు, కాళీచక్రవర్తి 17 సంవత్సరాలు, హరిపాద భట్టాచార్య 16 సంవత్సరాలు, జైల్లో గడిపారు. అనగా, బయటి జీవితం కంటె జైలు జీవితమే పెద్దదన్నమాట. వీరి యౌవనం దేశసేవలో వినియోగపడ్డానికిమారు జైలు గోడల మధ్యే గడచిపోయింది.

వీరిలో 28 గురు 5 మొదలు 15 సంవత్సరాల వరకు శిక్ష అనుభవించి, విడుదల చేయబడిన వెంటనే జైలుగేటువద్ద తిరిగి అరెస్టు చేయబడ్డారు. ఇప్పుడు డిటెన్యూలుగా ఉన్నారు.

నేడు వీరిలో ఎక్కువ మంది టెర్రరిష్టులుకారు. జైల్లో వీరు మార్క్సిష్టు గ్రంధాలు చదవడంవల్ల, బయట కమ్యూనిస్టు పార్టీ పనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించడంవల్ల, యూరప్‌లో ఐక్య ప్రజాసంఘటనోద్యమాన్ని గురించి, సోవియటు యూనియన్ అభివృద్ధిని గురించీ, తెలుసుకోవడంవల్ల, చాలమంది కమ్యూనిస్టులయారు. ఇది తమ విప్లవ జీవితానికి మరొకమెట్టుగా గుర్తించారు.

విడుదలకు ప్రయత్నాలు

దేశంలోను, ప్రపంచంలోను పెద్దపెద్ద మార్పులు జరుగుతూంటే, వీరు జైళ్ళలో సంతృప్తిగా జీవితం గడపలేక పోయారు. 1937 జూలైలో 234 గురు టెర్రరిస్టులు తమ్ము భారతదేశానికి పంపవలసిందనీ, తమ పరిస్థితుల్ని బాగుచేయ వలసిందనీ, కోరుతూ అండమాన్ దీవులలో నిరశనవ్రతం ప్రారంభించారు. వీరిపట్ల సానుభూతి చిహ్నంగా భారతదేశపు జైళ్ళలోవున్న షుమారు 1000 మంది రాజకీయ ఖైదీలు నిరశన వ్రతం చేశారు. కలకత్తాలో వేలకొద్దీ విద్యార్థులు సమ్మె చేశారు. దేశం అంతా వీరిపట్ల ఆందోళన చెందింది.

నిరంజన సేన్

గాంధీజీకూడా వీరి విషయంలో కలుగజేసుకున్నారు. నిరశనవ్రతం ఆపుచేయవలసిందని దేశంతరఫున వీరికి విజ్ఞప్తి చేశారు. తన శక్త్యానుసారంగా వారికోసం పనిచేస్తానని వాగ్దానం చేశారు. 35 రోజుల తరవాత వారంతా నిరశనవ్రతం ఆపుచేశారు. 1938 లో ప్రభుత్వం వీరిని ఇండియాకు మార్చింది. గాంధీజీ ఆలిపూర్, డండం జైళ్ళకువెళ్ళి, వీరితో మాట్లాడారు. వీరంతా టెర్రరిష్టు సిద్ధాంతాన్ని విడిచిపెట్టినట్లుగాంధీజీ గుర్తించారు. బెంగాల్ గవర్నరుతోను, మంత్రులతోను, వీరివిషయమై చర్చించారు. ఒకసంవత్సరంలోగా వీరందరూ విడుదల చేయబడతారనే ఆశ తనకున్నట్లు ఒకపత్రికా ప్రకటనకూడా చేశారు.

"మీ అందరినీ నేను విడుదల చేయించ గలనంతవరకు నాలో మనశ్శాంతి ఉండదు." అంటూ తన దృఢనిశ్చయాన్ని తెలియజేశారు.

కాని, ప్రభుత్వం బాగుచేయడం మానలేదు. ఒకవిచారణసంఘాన్ని మాత్రంనియమించింది. కాని దీనిసిఫార్సులనైనా పూర్తిగా ప్రభుత్వం అమలు జరపలేదు. శిక్షాకాలంలో ఎక్కువ సంవత్సరాలు అనుభవించినవారిని మాత్రం కొందరిని విడుదల చేసింది. మరి కొందరికి అవమానకరమైన షరతులెన్నో పెట్టింది. జైల్లో 14 సంవత్సరాలు గడిపిన యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్షితులందరినీ విడుదలచేస్తామని వాగ్దానంచేసికూడా, యింతవరకూ వారిని విడుదల చేయలేదు.

అ. భా. కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానం

తరవాత జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశంలో వీరి విషయం చర్చకు వచ్చింది. గాంధీజీ ఆశించిన ప్రకారం బెంగాల్ రాజకీయ ఖైదీలందరినీ ఒక సంవత్సరం గడుపు లోపల విడుదల చేయవలసి యుండగా, ఇంకా వారిని జైళ్ళలోనే నిర్బంధించి యుంచడం న్యాయం కాదనీ, ముఖ్యముగా వారందరు టెర్రరిష్టు సిద్ధాంతాన్ని విడిచిపెట్టారు గనుకనూ, వారి విడుదలకై యావద్భారత దేశంలో పెద్ద ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించవలసి యుందనీ, ఇందుకు వర్కింగుకమిటీ చర్య తీసుకోవలసిందనీ కోరుతూ ఆసమావేశంలో తీర్మానించబడింది.

మే 21 వ తేదీని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఆదేశానుసారం దేశమంతటా పెద్ద పెద్ద బహిరంగ సభలు జరిగాయి.

ఈ ఆందోళనకు తాముకూడ చేయూత ఇవ్వడానికి బెంగాల్ రాజకీయఖైదీలు తిరిగి మరొకసారి ఆగస్టు 1939లో నిరశనవ్రతం ప్రారంభించారు. 28 రోజులు నిరశనవ్రతం జరిగాక, సుభాష్ చంద్రబోసు, శరత్‌బోసు, కమ్యూనిస్టులైన ముజఫర్ అహమ్మదు — సోమనాధలహరి గారలు నిరశనవ్రతుల్ని సందర్శించారు. వారి విడుదలకై బెంగాల్ కాంగ్రెసు యింకా తీవ్రంగా ఆందోళన చేస్తుందని హామీ యిచ్చారు.

దేశ రక్షణకు దీక్షాబద్ధులు

హిట్లరు సోవియటు యూనియను మీద దాడిచేసి, జపాన్ భారతదేశంమీద విరుచుకుపడ్డ వెంటనే, యీ స్వాతంత్ర్య యోధులు దేశరక్షణకై భారత రాజకీయ పక్షాలన్నీ కలిసి జాతీయ ప్రభుత్వస్థాపనకు కృషి చేయవలసిందని విజ్ఞప్తిచేశారు. ఈ విజ్ఞప్తిని ప్రభుత్వం తమ యుద్ధప్రచారానికి ఉపయోగించుకుంది; వీరిని మాత్రం జైళ్లలోనే బంధించియుంచింది ; అయితే సుభాష్‌బోసు టోకియోనుంచి చేసే జపాన్ అనుకూల ప్రచారానికి మాత్రం యీ ప్రకటన చక్కని జవాబు.

బెంగాల్‌లో కరువురాక్షసి భయంకరంగా విహరిస్తూన్నప్పుడు వీరు తమ సోదర ప్రజలకు సాయం చేయాలని తహతహలాడారు. తిరిగి నిరశనవ్రతం ప్రారంభించడానికి తయారయారు. వద్దని కమ్యూనిష్టుపార్టీ ఆజ్ఞాపించినమీదట వారు తమఅభిప్రాయాన్ని వదులుకున్నారు.

కాంగ్రెసు నాయకుల ఉదాసీనత

ఈ రోజున వీరిలో ఎక్కువమంది క్షయ, ఉబ్బసం, గుండెజబ్బు మొదలైన అనేక వ్యాధులతో బాధపడుతున్నారు. ఈ 72 గురిలోను 61 మంది కమ్యూనిస్టు లనేమాట నిజమే. కాని వీరి విడుదలకై మేము ప్రారంభించిన ఆందోళనకు అన్ని పార్టీలవారు చేయూతనివ్వడం తమ దేశభక్తియుత కర్తవ్యంగా యెంచుతారని ఆశించాం.

మొదట నేనూ, మరోయిద్దరు కామ్రేడ్సు కలిసివిజ్ఞప్తిపత్రంపైసంతకాలకు ప్రఫుల్లఘోష్‌గారి సంతకం కొరకువెళ్లాం. ఆయన అఖిలభారత కాంగ్రెసువర్కింగ్‌కమిటీలోసభ్యుడు. ఆయన మాకు చెప్పిన జవాబు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. దేశం యీస్థితిలోవున్నప్పుడు ఇలాంటి విజ్ఞప్తులవల్ల ప్రయోజనం ఉండదని ఆయన చెప్పారు. కాంగ్రెసుకు బలంలేదన్నారు. ప్రజలు నిస్పృహలో మునిగియున్నారన్నారు. అదీగాక, ప్రభుత్వం వీరి విడుదలపట్ల మొండి వైఖరిని కలిగియున్నదన్నారు. కిరణ్‌శంకరరాయిగారితో సంప్రదించి, తరువాత తెలియజేస్తానని మాతో చెప్పారు. కొన్నాళ్లయాక మేం తిరిగి వెళ్లాం. ప్రఫుల్లఘోష్ మాతో చెప్పిన మాటలు : వేవెల్ తిరిగివచ్చి, బెంగాల్‌లో మళ్ళీ మంత్రివర్గం ఏర్పడ్డాక యీ విషయాన్ని తీసుకోవచ్చునని తానూ - కిరణ శంకరరాయి అభిప్రాయపడుతూన్నట్లు తెలియజేశారు.

మేం దిగ్భ్రమ చెందాం. ప్రజలు నిస్పృహలో మునిగిపోయారనడంవల్ల ఉపయోగం ఉండదనీ, వారిలో ఉత్సాహం కలుగజేయవలసి యుందనీ, విజ్ఞప్తి చేశాం. కాంగ్రెసు బలహీనంగా ఉండనడంకూడా నిరుపయోగమేనన్నాం. ఇలాంటి ఉద్యమాలకు నాయకత్వంవహించడంద్వారానేకాంగ్రెస్ బలీయమైన సంస్థగా అవుతుందని వాదించాం. కాని, యిదంతా ఆయన చెవికి ఎక్కలేదు.

తరవాత, డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ ముఖర్జీ (హిందూ మహాసభ) ని కలుసుకున్నాం. విజ్ఞప్తిలోవున్న కొన్ని వాక్యాలను కలంతో కొట్టివేసి, మిగతా విజ్ఞప్తిమీద ఆయన సంతకంచేశాడు. ఇదొక సంయుక్త ప్రకటన, ఇతరుల అనుమతిలేనిదే అలాకొట్టివేయడం సరికాదని, మేమన్నాం. వెంటనే డాక్టర్ శ్యామప్రసాద్ తన సంతకాన్ని కొట్టివేశాడు. ఈతంతు అంతా, సంతకం పెట్టకుండా తప్పుకోవడానికేనని మేం అర్థం చేసుకున్నాం.

తరువాత ఫజ్లుల్‌హక్ వద్దకు వెళ్ళాం. విజ్ఞప్తిలో ఏమివుందో చదవలేదు. గబగబ సంతకంచేశాడు. మేం వెళ్ళిపోతూంటే, డాక్టర్ శ్యామ్‌ప్రసాద్ సంతకం ఉన్నదా అని ప్రశ్నించాడు మేం జరిగిన విషయాన్ని చెప్పాం. "అరేరే! ఎంతపని జరిగింది!

(మిగతా 10 వ పేజీ)

ప్రజాశక్తి చందావివరాలు

సంవత్సర చందా	5—0—0
అర్ధసంవత్సర చందా	2—8—0
మూడునెలలచందా	1—4—0

నేనెందుకు పార్టీలో చేరాను?

—అనిసెట్టి సుబ్బారావు

ఇంతా నైనా ఒకేప్రశ్న: ఎందుకు ప్రవేశించావు కమ్యూనిస్టుపార్టీలో? అన్నారు, అంటున్నారు. కొందరు విజ్ఞానులు సుముఖులౌతున్నారు. కొందరు అజ్ఞానులు దూరమౌతున్నారు.

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యంలో తప్పనిసరిగా తిరుగుతూ కొత్తదాన్ని ప్రతిదాన్ని శంకించే వ్యక్తుల్ని చూస్తే జాలివేస్తుంది. నాకు తెలుసు: ఒక నాటికి తిరుగుబాటుకు విముఖులు, శత్రువులు తాము చరిత్రనే కళంకితం చేసినట్లు గ్రహిస్తారని.

మానవుణ్ణి నేను. కోట్ల మానవుల అమాయక ప్రాణాలు దాహం తానే సమాజ యంత్రంలో నలిగిపోతున్నాను నాదేహం. వ్యక్తిత్వ ప్రాశస్త్యం కలిగిన చైతన్యం కలిగిన నేను చరిత్రకు ద్రోహిని గాను. నేతను.

చరిత్రలో బుద్ధుడు, జీసస్, సోక్రటీస్, నీతాన్ని పరిణతి పొందించేందుకు మధనపడి వధపొందిన సహస్రజీవులు. ప్రేమ, విశ్వాన్నంతనూ చైతన్యమయ జీవనోద్యమంగా మార్చుతుంది అన్నారు. విపులమైన పటిమతో, గతితార్కిక తత్వంతోమార్క్సు విప్లవాంతీకరించారు. చరిత్రకు కర్తవ్యతాజ్ఞానం ఇచ్చాడు.

మానవ హృదయానికి, పాదానికి ఎల్లలు హద్దులు లేవు. జగత్తు అంతా మానవుని శోభామయ గృహంగా చెలినేందుకు కమ్యూనిస్టులు కృషిచేస్తున్నారు.

నాకు తెలుసు: ఇది మానవునిదాస్యం. చైతన్యరాహిత్యం, జీవన దౌర్బల్యం కారణంగా సంప్రాప్తమైన దౌర్భాగ్యాలు అతని జీవాన్నే తుంగడిని, పీల్చి పిప్పిచేస్తున్నాయి. ఇది నావిధి: స్వచ్ఛమైన, కళంక రహితమైన సమాజ వికాసాన్ని ప్రోద్బలించడం, మూత్న జననకాలం పూరించడం:

గుండె గుండెకూ మధ్య కట్టుబాట్లు ఇంటింటి నడుమ రాతిగోడలు, చేను చేనుకూ, జాతి జాతికి మధ్య పొలిమేరలు నన్ను, నా సోదర మానవుల్ని అవమానిస్తున్నాయి. ప్రబలమైన ఈ జాడ్యానికి మానవత్వం ఆహుతౌతోంది. అర్థబాధల్ని బలవద్ద విచ్చిన్నమైన కుటుంబాల్లో ద్వేషం, పొలంగట్లవద్ద కొట్లాడిన పల్లీయులు ఓడ్చిన నెత్తురు, నదికోసం, గనికోసం పోరాడిన జాతులు కోల్పోయిన కోట్లమానవుల కంకాళాలు ఏమని ఘోషిస్తున్నాయి: "ఇది రాక్షసం, సమాజయంత్రం సమాజాన్ని ధ్వంసం చేస్తోంది. దీన్ని బద్దలుచెయ్యి. నవ ధర్మం నిర్మించు!" అని. ఈ ఘోష విన్న ప్రతిహృదయం దద్దరిల్లుతోంది. తన సర్వశక్తులూ మేళవించి యీ యంత్రాన్ని మూలమట్టం చేస్తోంది. ఈ మహాకార్యం మానవత్వాన్ని నిరూపిస్తోంది. సర్వతోముఖంగా, అవ్యాహతంగా ఇందుకే కమ్యూనిస్టుపార్టీ పోరాడుతోందని చరిత్ర ఋజువు చేస్తోంది:

పీడితులు, బాధితులు, దరిద్రులు జగత్తులో మానవత్వాన్ని సమర్థిస్తున్నారు. నిర్మిస్తున్నారు. ఈ మహోద్యమానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీ శిరస్సు. ప్రకృతిలో పాతుకుపోయిన పాదాలతో, ఆదర్శ శిఖరాల్లో విహరించే ఆశలతో, అలజడితో, ఆందోళనతో ఏండ్ల తరబడి తరతరాల విముక్తి మార్గాన్ని కనుగొన్నాను. సమదర్మ జగత్తు నిర్మించేందుకు నా మేధస్సు, హృదయం అర్పించాను.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రపంచమంతటా శత్రువు కెదురై పోరేందుకు ఆయుధాల్ని, నాయకత్వాన్నే గాక భావి సమాజాన్ని సృష్టించేందుకు తత్వపరిజ్ఞానాన్ని గూడ ప్రసాదిస్తోంది. విప్లవం ఎప్పుడో నాడే జరుగుతోంది.

నాకు తెలుసు: జగత్తులో ఇప్పుడు రెండే రెండు తెగలు. గత ప్రస్తుతాల ఊబిలో కూరుకుపోయి ప్రస్తుతపు అమానుషాన్ని సహించే, సమర్థించే మూఢులు, స్వార్థపరులు. ప్రస్తుతంలోని రాక్షసాన్ని గ్రహించి, హృదయం కంపించి, ప్రస్తుతాన్ని బద్దలుకొట్టి, మహత్తర భవిష్యత్తును నిర్మించేందుకు పిడికిలెత్తి ప్రతిజ్ఞబూనే పురోగాములు.

అవ్యాహతంగా, నిరాఘాటంగా ప్రవహించే జీవన వాహినిని వెనక్కు తిప్పే వ్యర్థయత్నంలో వమనిపోతోంది మొదటితెగ.

అభ్యుదయోత్తరమైన నక్రమ పథాన నడిపించేందుకు జగత్తునువంటపోలం చేస్తోంది రెండవ తెగ.

మొదటితెగ ప్రశ్నించవచ్చు. ఎందుకు మీకీ విపరీతత్యాగాలు కోరే మహోద్యమం ఒకప్పుడు నేనూ ప్రశ్నించుకుని వెర్రెత్తి పోయాను.

యుగాలుగా దారిద్ర్యంలో కుమిలికాలిన లక్షల కుటుంబాలు జవాబు చెప్పినై. శతాబ్దాలుగా మానవత్వాన్ని విసర్జించిన బానిసల దీన వదనాలు జవాబు చెప్పినై. సమాజమే సృష్టించి పెంచి లీలగా, ఆటగా వధించిన 40 లక్షల బెంగాల్ సోదరుల మరణాక్రందనలు జవాబు చెప్పినై. తోవలో స్పృహతప్పి పడిపోయే ప్రతి బిచ్చగాడు ఈ ప్రశ్నవిని పరిహసిస్తున్నాడు. చరిత్రకంఠంతో శపిస్తున్నాడు.

ఈ వైకల్యానికి, స్వార్థ కారణం ఊహించలేక తత్వవేత్తలు వెతచెందారు. ప్రతిఒకరి పరిశీలన, నిర్ణయాలు సన్నాకర్షించినై. వారి ఊహాపోధాలు చక్కని కాంతులుగా మాత్రం నిలిచిపోయినై. జగత్తు మాత్రం ఈజాడ్య భారంతో కుంగిపోతూనే వచ్చింది. గాఢంగా యోచించి, పరిశీలించి, జీవన సంగ్రామాన్ని పరిశీలించేందుకు మార్క్సు అవలంబించిన గతితార్కికతత్వం ఒక్కటే సరియైంది అని గ్రహించాను. వేదాంతుల్ని వేదించిన సందేహాలన్నీ వర్గపోరాట సిద్ధాంతంలో, దానికి ప్రాతిపదిక అయిన భౌతికవాదంలో, నున్నంగా తీరిపోయాయి.

మానవుల్లో మానవులేగాదు, శ్రీశాములూ వున్నారని: యంత్రాలు నిర్జీవమైనవేగాదు. ప్రస్తుతం మానవుని పరిపాలిస్తున్నాయని. నాకు తెలుసు. పూర్వ వేదాంతులకు చరిత్ర జీవంపోసి నిలిపింది. మార్క్సు చరిత్రకు జీవం పోశాడు. సర్వతోముఖ సుఖజీవనం కమ్యూనిస్టుదశలోనే సాధ్యమని, తప్పనిసరిగా కమ్యూనిస్టుదశలోకి సమాజాన్ని పరిణమింప చెయ్యాలని:

కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతం పురోగామి సిద్ధాంతం. అది జగత్సత్యాన్ని గ్రహించి కర్తవ్యం నిర్ణయిస్తుంది. పతితుల జీవంతో వెల్గించిన ఈ జ్యోతి గాఢాంధమైన భావిని దీప్తివంతం చేసింది. మానవజీవితం అత్రోవ ననుసరింపటానికి చేయూత నిచ్చేందుకు నాకు దార్ఢ్యం కూర్చింది. అందుకని.

ప్రస్తుతం మానవ జీవితం మూసలో కళ పెళలాడుతూంది. గత కాలపు జడతత్వ కాఠిన్యాలు కరుగుతున్నాయి. వర్తమానపు ముద్రలు చెరిగిపోతున్నాయి. దివ్యమైన నూత్నాకారాన్ని పొందుతోంది జీవితం. అందుకే భావిని ఆలపించే కవులు.

రారా ఓ మానవుడా
మానవుడా
రారా ఓ మానవుడా!
కరువుల పుట్టిల్లుధాత్రి కామధేను
వయ్యేనురా
కాదులేని వ్యర్గమిచట కట్టితియ్యానిత్తై!
రారా ఓ మానవుడా!
అవతరించె ఉద్ధావని అవనిక
పైకెత్తెనురా
నవజీవన దివ్యవాణి నాంది పఠించెనిత్తై
రారా ఓ మానవుడా!

అంటున్నారు. జీవశక్తి మహోధృతంగా విజృంభిస్తోంది. ఈ పరిణామదశలో నా కర్తవ్యం ఇది.

నాకుతెలుసు: ఈ కష్టసముద్రం దాటేందుకు కష్టేవారధికి ఎత్తే ఒకరాయినైతే చాలునని!

భవిష్యత్తుకోసం శత్రువుల్ని బలియిచ్చేటప్పుడు వారి గుండెల్లోంచి దూసుకుపోయే ఒక తుపాకిగుండునైతే చాలునని.

నూత్నజగత్తులో ద్వేషం, ఈర్ష్య, అప్పులు, అసూయ ఎరగని శిశువు పెదవులపూచే చిరునవ్వునైతే చాలునని!

శ్రీ కొమర్రాజు లక్ష్మణరావు వర్ధంతి

జులై 13 వ తేదీన

శ్రీ లక్ష్మణరావుగారు సంస్కృతాంధ్ర, మహారాష్ట్రీ, ఆంగ్లేయ, హిందీ, గుజరాతీ, బంగాలీ, తమిళ, కన్నడ భాషలలో పండితులై, సర్వతోముఖమైన పాండిత్యాన్ని మాతృభాషాభివృద్ధికి వినియోగించారు. మహారాష్ట్రీ భాషలోని యీయన ఉత్కృష్ట రచనలు మహారాష్ట్ర పండితుల ప్రశంసలకు పాత్రమైనవి. ఈ మహాపురుషుడు ఆంధ్రజాతికి జీవగర్ర అయినారు. ఆంధ్ర విజ్ఞానానికి అటపట్టు అయినారు.

నాగరిక జాతులన్నీ తమ జాతీయ జీవనానికి, అభ్యుదయానికి, తోడ్పడే సర్వతోముఖమైన వాఙ్మయాలను పెంపొందింపకొనడంవలెనే, మన ఆంధ్రభాషలో కూడా ప్రజల దైనందిన జీవితాన్ని, భావికళ్యాణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉత్తమ వాఙ్మయవృద్ధికి పూనుకున్నారు. 'విజ్ఞాన చంద్రికా గ్రంథమండలి' పేరిట చారిత్రక, రాజకీయార్థిక, సాంఘిక శాస్త్రములు, చారిత్రక నవలలు, మహాపురుషుల జీవితాలు, ఇతర భాషలలోని ఉత్తమ గ్రంథాల అనువాదాలు-మొదలగు 40 గ్రంథాలు వెలువరించారు. నవీన విజ్ఞానాన్ని ప్రజల్లో వ్యాపింపజేయడానికి శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి అధ్యక్షతన 'విజ్ఞాన చంద్రికా పరిషత్తు' అనే పరిషత్ సంఘాన్ని ఈయన స్థాపించారు. అనేక కేంద్రాలలో పరీక్షలు జరిపి, ఉత్తీర్ణులకు పతకాలు, బహుమానాలు యోగ్యతాపత్రాలు యిచ్చేవారు.

శ్రీ లక్ష్మణరావుగారు "ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వం" ద్వారా చేసిన సేవను ఆంధ్రజాతి ఎన్నటికి మరవజాలదు. వీరి సుప్రసిద్ధ రచనలు - శివాజీ చరిత్రము, హిందూ మహాయుగం, మహమ్మదీయ మహాయుగం, లక్ష్మణరాయ వ్యాసావళి.

ఇంతేకాక, వీరు ఉత్తమ దేశభక్తులు, స్వదేశీ దీక్షాపరులు. 1907 లో జరిగిన కృష్ణాజిల్లా రాజకీయ మహాసభలో "స్వరాజ్యం, స్వదేశీ, జాతీయవిద్య, బహిష్కారం"-అనే యీనాటి చతుర్వేదాలని వ్రాసిన వీరివ్యాసం ఆదర్శప్రాయమైంది.

మాతృ భాషా సేవలో, దేశసేవలో నిమగ్నులై నిరంతర కృషివల్ల అనారోగ్యం చెంది, 1923 జులై 13 వ తేదీన 46 వ యేటనే అకాలమరణానికి ఈయన లోనైనారు. ఇలాంటి మహాపురుషులను సంస్మరించడంద్వారానే, వారి అడుగుజాడల్లో పురోగమించడంద్వారానే, మనజాతి ఒక నూతనోత్తేజం పొందుతుంది.

కావున, శ్రీ కొమర్రాజు లక్ష్మణరావుగారి వర్ధంత్యుత్సవం నవ్య సాహిత్య పరిషత్సభ్యులు, అభ్యుదయ రచయితలు కలిసి, యితర సారస్వత సంఘముల సహకారంతో ఆంధ్రదేశమంతటా జరుపవలెనని ప్రార్థన.

ఇట్లు,
తెలికిచర్ల వెంకటరత్నం,
(కార్యదర్శి, నవ్యసాహిత్యపరిషత్తు)
తుమ్మల వెంకట్రామయ్య,
(కార్యదర్శి, ఆంధ్ర అభ్యుదయ రచయితలసంఘం)

వెలువడింది!

★

గాంధీ - జోషీ లేఖలు

★

వెల 6 అణాలు

★

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం, బెజవాడ

దొంగమార్కెట్లు

ఒంగోలు తాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శి యం. కేశవులు ఈ క్రింది విధంగా ప్రకటన చేయుచున్నారు.

ఒంగోలు తాలూకాలో ఉప్పుగుండూరు గ్రామం ముఖ్యమైన వ్యాపారకేంద్రము. వేరుసెనగపిట్టుకు లైసెన్సు కలిగిన కంపెనీలు దాదాపు 12 ఉన్నవి. గడచిన సంవత్సరం, 180 పౌనుల బస్తా 19 రు. 11-8-0 వరకు దొంగతనంగా అమ్మారు. ఈ సంవత్సరం కూడ అదే విధంగా దొంగవ్యాపారం చేయుటకు పూనుకున్నారు. ఈ దొంగవ్యాపారానికంతకు అమర వెంకటరంగంశెట్టి నాయకత్వం వహించాడు. ఇదివరకొకసారి వీరి వ్యాపారకుతంత్రమునకు కమర్షియల్ డిపార్టుమెంటువారు రు. 50లు జుల్మానా విధించారు.

25-6-45 తేదీన రాచపూడి గ్రామరైతులు అమర వెంకటరంగ శెట్టిని 150 బస్తాలపిట్టు కావలయునని అడిగారు. రేపటి దినమువచ్చి తోలుకొని పొందని చెప్పారు. మర్నాడు రైతులు బండ్లుతోలుకొనివచ్చి, 150 బస్తాలు పిట్టు కంట్రోలు రేటుకుయివ్వమనగా, వెంకటరంగంశెట్టి తృణీకరించి, బస్తా 13రు.8-2-0 చొప్పున అయితే యిస్తాను, లేకపోతేలేదనివ్వనని చెప్పాడు. అసలు బస్తా 13 కంట్రోలురేటు రూ. 7-14-0. నేనూరైతులూ కంట్రోలురేటుకే యివ్వవలసిందని ఆందోళన చేయగా కొట్టుమూసి వెళ్ళిపోయాడు. పైవిషయం అనాడే ఒంగోలు తాలూకా డిమాన్‌స్ట్రేటరుగారికి అర్జీపూర్వకంగా తెలియపరచాము. డిమాన్‌స్ట్రేటరుగారు 8 మంది రైతులకు 150 బస్తాలు పిట్టుఇవ్వవలసిందని ఒక పర్మిట్‌వ్రాసి వ్యాపారస్తున కివ్వమని మాలో ఒక రైతుచేతికిచ్చారు.

కాని, ఈలోగా శెట్టిసరుకంతాజారవేశాడు. 27-6-45 తేదీన 12 గంటలకు డిమాన్‌స్ట్రేటరుగారిచ్చిన పర్మిట్‌తీసికొని వెళ్ళియివ్వగ, పర్మిట్ తీసికొని నాదగ్గర స్టాకు లేదనిచెప్పి, ఒక అరగంట తరువాత యితరులకు పిట్టు అమ్మాడు. ఈ విధంగా 28-6-45వ తేది ఉదయంవరకు పిట్టుఅమ్ముతూనే యున్నాడు.

27-6-45 తేదీన సాయంత్రం 6½ గంటలకు వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు మేస్త్రీ తనిఖీచేయుటకుకొట్లోకివెళ్లేటప్పటికి, బిల్లులు వ్రాస్తూనే యున్నాడు దొంగవ్యాపారి. మేస్త్రీ పిట్టు స్టాకును తనిఖీ చేయగా, 50 బస్తాలు స్టాకుయుండినది. మేస్త్రీ బిల్లు పుస్తకమ్ము తనిఖీ చేయుటకు అడుగగా పుస్తకముయిచ్చుటకు ఆ దొంగవ్యాపారి నిరాకరించాడు.

★

నెల్లూరులో టోకు వర్తకుల అక్రమాలు

క్రిందటి నెల ఆఖరువారంలో నెల్లూరుకు చుట్టుపట్ల గ్రామాలనుంచి బట్టల రిటెయిల్ (చిల్లర) వ్యాపారస్తులు కొందరు టోకు వర్తకులవద్దకు (నెల్లూరు) వెళ్ళి, సరుకు యివ్వవలసిందనికోరారు. బొమ్మిశెట్టి వీరభద్రయ్య అనే టోకువర్తకుడు చీట్లు యిస్తాడని తెలిసి అక్కడికి వెళ్ళారు. కాని, వీరభద్రయ్య చీటి 1కి 0-8-0 యిచ్చినవారికే చీట్లు వ్రాసి యిస్తానన్నాడు. ఈ అక్రమాన్ని గురించి రిటెయిల్ వర్తకులు కంట్రోలు ఆఫీసరుకు తెలియజేశారు. ఆయన వీరభద్రయ్యను పిలిచి, నీవు 0-8-0 చొప్పున వసూలుచేయడానికి వీల్లేదని మందలించారు. తరువాత వీరభద్రయ్య, అసలు చీట్లే లేవని బుకాయించాడు. తనకు యిష్టులైన వారికి మాత్రం యిచ్చాడు. కంట్రోలు ఆఫీసరుకు యిదంతా రిపోర్టుచేశారు. కాని, ఆయన తటస్థవైఖరి నవలంబించాడు.

★

చిలకలూరిపేటలో బట్టల దొంగవ్యాపారం

19-6-45 న చిలకలూరిపేటలో గ్రంధి కాంతయ్య మెట్టూరు నెం. 55 గజం 1కి 0-14-4 అమ్మవలసివుంటే, 4½ గజాలను రు. 7-0-0 కు నాయుడు దానయ్యగారికి అమ్మాడు. స్థానిక కమ్యూనిస్టులు రిపోర్టు చేయగా అసిస్టెంట్ కమర్షియల్ టాక్సుఆఫీసరుగారు వచ్చి విచారణచేసి వెళ్ళారు.

కొమ్మూరు నాగభూషణం అనే చిల్లర గుడ్డలవ్యాపారస్తుకు తనకువచ్చిన నెం. 63 మల్లు అమ్మకుండా, దొంగబిల్లులు వ్రాశాడు. బిల్లులలో వ్రాసిన పేర్లుగల వారు తమకు గుడ్డ ఇవ్వకుండానే బిల్లులు వ్రాశారని స్టేటుమెంట్లు యిచ్చారు. షావుకారు తొందరలో వ్రాసినపేరుగలవ్యక్తి అగ్రామంలో లేనేలేడు. గ్రామకమ్యూనిస్టులు స్టేటుమెంట్లురికార్డుచేసి, టెక్స్టయిల్ ఆఫీసరుకుపంపారు. పై బిల్లులు 1-7-45, 2-7-45 తేదీలలో ఉన్నాయి.

వెంటనే ప్రభుత్వం పైవారి లైసెన్సులను రద్దుచేసి, కఠినంగా చర్య తీసుకోవడం అవసరం.

రాష్ట్ర షెడ్యూల్డ్‌జాతుల ఫెడరేషన్ ఎన్నికలు

4-7-45వ తేదీని ఆంధ్రరాష్ట్ర షెడ్యూల్డు జాతుల ఫెడరేషన్ కార్యనిర్వాహకవర్గ అత్యవసర సమావేశం బెజవాడలో సమావేశమై, యీ క్రింది తీర్మానాలు గావించింది.

1. రాష్ట్రసంఘం తృప్తికరముగా పని చేయుటకుగాను విరివిగా ఫెడరేషనులో సభ్యుల్ని చేర్పించవలసి యున్నది గనుక 31-12-45 లోగా సభ్యులను చేర్పించి రాష్ట్ర సంఘమునకు పంపవలెను. 1946 జనవరి మొదటివారంలో ఎన్నికలు జరుపుటకు తీర్మానించడమైంది. అంతవరకు ప్రస్తుత కార్యవర్గంవారే అధికారములో ఉందురు.

2. వైస్రాయిగారి నూతన కార్యనిర్వాహకవర్గంలో షెడ్యూల్డ్‌జాతులవారికి కనీసం 3 స్థానములైనా ప్రత్యేకించాలని కోరుతూ తీర్మానించడమైనది.

షెడ్యూల్డు జాతులపై దౌర్జన్యాలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర షెడ్యూల్డ్ జాతుల ప్రధాన కార్యదర్శి నక్కా చినవెంకయ్యగారు ఇలా వ్రాస్తున్నారు:

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో అనేకచోట్ల రాష్ట్ర షెడ్యూల్డు జాతుల ఫెడరేషన్ పనిచేస్తూంది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కొవ్వలి గ్రామంలో బలమైన గ్రామ సంఘం ఉంది. యువకులు, వృద్ధులు సంఘంలోచేరి "అంబేద్కరుహాలు" కట్టుకొని పత్రికలు - పుస్తకాల ద్వారా చైతన్యం పొందుతున్నారు. దీనితో, కొవ్వలి సవర్ణ భూస్వాములకు కన్నుకుట్టింది. మేనెల ఆఖరువారంలో జరిగిన రాష్ట్ర షెడ్యూల్డు జాతుల మహాసభకు ఎన్నో ఆటంకాలు కల్పించారు. సభా స్వాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టుటకు పోలీసుల సహాయం అర్థించారు. దబ్బిస్తామని ఆశచూపెట్టారు తరువాత బెదరింపులు సాగించారు. కాని, యీ ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమై, మహాసభ దిగ్విజయంగా జరిగింది. ఇక భూస్వాములు తమ చేతులోవున్న ఆయుధాన్ని ప్రయోగించనారంభించారు. షెడ్యూల్డు జాతులవారిని కూలికి పిలవడం మానేశారు. కౌలుకు యిచ్చేభూములు తిరిగి లాక్కొని, కట్టుకట్టారు.

రెక్కలాడనిదే డొక్కలాడని మా జాతి రైతులతో సామరస్యంగా పనులు చేయాలనే సంకల్పంతో కోటే పుల్లయ్యనీలం, వెంకయ్యగరికిముక్కల వెంకయ్య, కందపల్లి కాంతయ్య, సంబూరి శ్రీనివాసరావు, నేతల పోతురాజు గార్లూ, నేనూ భూస్వాములతో రాయబారాలు జరిపాము. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కూడా వారితో మాట్లాడారు. కొవ్వలి షెడ్యూల్డ్ జాతులవారు కోరిన కనీసపు కోర్కెలలో ప్రధానమైనవి:

1. కౌలుదార్లు భూస్వాముల కీయవలసిన యకరం 1కి 14 బస్తాల ధాన్యం 12 బస్తాలకు, 12 బస్తాల ధాన్యం 10 బస్తాలకు, 10 బస్తాల ధాన్యం 8 బస్తాలకు తగ్గించాలి.

2. ఈ సంవత్సరం షెడ్యూల్డ్ జాతుల ఫెడరేషన్‌లో చేరి పనిచేస్తూన్న ముఖ్యులు కొందరిని కౌలుకిచ్చిన భూముల్లోనుంచి తొలగించారు. అట్టివారందరికి తిరిగి ఈయేడు కూడా భూములివ్వాలి.

3. పాలేర్లకు యిస్తున్న భత్యం 16 మరకాల (మరకం = 3 సేర్లు) నుంచి 24 మరకాలకు హెచ్చించాలి.

4. కట్టుబడిదార్లకు యిచ్చే 16 బస్తాల ధాన్యం (సంవత్సరానికి) నఫాను 24 బస్తాలకు హెచ్చించాలి.

5. పాలేర్లకు, కట్టుబడిదార్లకు, జబ్బులు చేసి నప్పుడుకూడా నాగాలు కట్టుకొని, దినకూలికి రెట్టింపు కూలి మినహా యించుకొనే పద్ధతిని రద్దుచేయాలి.

పై కనీస కోర్కెలకు భూస్వాములంగీకరించలేదు. మీకూ - మాకూ పొత్తులేదని, పాలేళ్ళ బత్తెములోగాని, కౌలుదార్ల నఫాలులో గాని ఎట్టి మార్పుచేయమని, కలెక్టరుగారి యెదుట ఖచ్చితంగా తెలియచేశారు. అంతటితో ఆగక, 5-6-45 న, ఇదివరలో ఒక ఖూనీకేసులో జైలుకువెళ్ళివచ్చిన బూసి చినసుబ్బారాయుడు, చిందాల పోతయ్య, బూసి స్వామిదాసులతోను, గొల్ల గంగయ్య, కాకర్ల వెంకయ్యతోను, పేటలోప్రవేశించి, యిండ్లలోవున్న ఆడవారినిసహితం బయటికీలాగి, కొట్టి అలజడింపంగా పనులలోకి లాక్కువెళ్ళారు.

పరిస్థితులిలా విషమరూపం దాలుస్తూంటే, కాంగ్రెసువారుల మనుతునేవా చేమిచేశారు? 17-6-45 న గుండుగొలనులో (ఏలూరు తాలూకా) జరుగుతూన్న షెడ్యూల్డు జాతులమహాసభకు పోటీగా నాయుడు గంగయ్య, కళ్ళే రామస్వామి, గొట్టిముక్కల వెంకన్న, నగ్గిరాజు పోటీగా "ఏలూరు తాలూకా అత్యవసర ఆదిమాంధ్రసభ" అనే పేరుతో మరొక సభజరిపారు. వి. ఎస్. మూర్తి, వేముల కూర్మయ్య మొదలైనవారిని రప్పించి, కొవ్వలి షెడ్యూల్డుజాతుల ఫెడరేషన్ వర్కర్లమీద అసత్యప్రచారం చేశారు. ఫెడరేషన్ వర్కర్లు ప్రజల్ని రెచ్చగొడుతున్నారనీ, ప్రభుత్వం కలుగజేసుకోవలసియుందనీ, ఉపన్యాసాలు - తీర్మానాలు గావించారు. అంతటితో ఊరుకోక, మూతులపాటి జక్కయ్య, కళ్ళెంతాత, పుల్లా అడివిరాజు అనే రౌడీలను తప్పరాగించి, మానభంగ అల్లరిచేయించారు.

అసలు పరిస్థితు లిలాఉంటే, 2-7-45 న తేదీ "ఆంధ్రపత్రిక"లో పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రైతుకాంగ్రెసు కార్యదర్శి యిలా ఒక ప్రకటన చేశారు:

"కొవ్వలి అంబేద్కరు పార్టీవారు రైతుల కూలీలమధ్య విభేదాలు కల్పించి ఉభయులకూ అనేకబాధలుకలిగేటట్లు చేస్తున్నారు. విభేదాలు నానాటికి హెచ్చిపోతున్నవి. కూలీలకు చెరువు భూములు యిప్పిస్తామని ఆశలు కల్పించడం చేత, రైతు - కూలీల సామరస్యం చెడిపోయింది......ఉన్న అభిప్రాయ భేదాలు పరిష్కరించుకుందాం రండని రైతులు అనేకసార్లు వారిని పిలిచారు. కూలీలు రైతులకు దూరం అవుతున్నారు. త్వరలో నాట్లు కూడా రానున్నవి. 5 వేల యకరాలు ఆయకట్టులో ఉన్నవి. ఈ సమయంలో ఈ తగాదా పరిష్కారం కాకపోతే, నష్టం కలగవచ్చు. తగుచర్య తీసుకొని, కొవ్వలిలో శాంతిని నెలకొల్పే బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉన్నది."

కూలీలకు చెరువు భూములు యిప్పించడానికి అవి మా భూములు కావే! అలాంటి "ఆశ"లు కల్పించడానికి మేము భూస్వాములము కాము. కొవ్వలి షెడ్యూల్డుజాతులవారు నేడు కోరే కనీసకోర్కెలను (పైన వివరించాను) అంగీకరిస్తే, యీ సమస్య తక్షణమే పరిష్కారమవుతుంది. అబద్ధ ప్రచారంవల్ల పరిస్థితులు మరింత విషమిస్తాయి. 5 వేల యకరాలభూమిని సాగుచేయకుండా అట్టిపెట్టడంవల్ల మాకు కలిగే లాభం యేముంటుంది. పైగా నిరుద్యోగుల మవుతాం. కాబట్టి రైతు కాంగ్రెసు నాయకులు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులు చేయడంకంటె కొవ్వలివచ్చి, ఉభయపార్టీల వారికి అంగీకారమయే విధంగా యీ సమస్యను పరిష్కరించడం ఉత్తమం.

★

రాష్ట్ర మహాసభ జమాఖర్చులు

కొవ్వలిలో జరిగిన రాష్ట్ర షెడ్యూల్డు జాతుల మహాసభకు వసూలైన విరాళాలు రు. 954-8-0 అణా. ఖర్చు రు. 1049-6-0 అణా. అప్పు రు. 95 అణా. ఆహ్వానసంఘం వారు తెలియజేస్తున్నారు.

సింధియా కార్మికుల కడగండ్లు

ఆంధ్రదేశములోని ప్రధాన పరిశ్రమలలో షిప్ యార్డు ఒకటి. యుద్ధాన్ని సాకుగా తీసికొని, పనిగంటలు ఎక్కువ చేసి, యితర సౌకర్యాలను అసలే యివ్వకుండా కార్మికులను విపరీతంగా దోచుకుంటున్నారు యజమానులు. ప్రక్కనున్న హార్బరు రైల్వే మొదలైన పరిశ్రమలలో కార్మికులు అనుభవించుచున్న కనీససౌకర్యాలను కూడ యివ్వ నిరాకరించుచున్నారు.

సెలవులు

ప్రక్కనేఉన్న హార్బరు కార్మికులు సంవత్సరానికి 18 రోజులున్నూ, చిట్టివలస, నెల్లిమర్ల జూట్ కార్మికులు సంవత్సరానికి 30 రోజులున్నూ జీతంపైన సెలవులు పొందుతున్నారు. సంవత్సరం పొడుగునా కష్టపడి పనిచేసిన సింధియా కార్మికుడు తన కార్యార్థమై బైటికి వెళ్ళవలసివచ్చినా, పండుగ వచ్చినా ఒకరోజు కూడ జీతంతో సెలవు అనుభవించడానికి అర్హతలేదా? విజయోత్సవ సందర్భములో దేశంలోని కార్మికులంతా మూడురోజులు జీతంపైన సెలవు అనుభవిస్తూంటే, సింధియా యజమానులు రెండురోజులే యిచ్చారు. అందులో ఒకరోజు సెలవు యివ్వకుండా వుండాలని ప్రయత్నించారు.

కరువుభత్యం

మన రాష్ట్రంలోని మ్యునిసిపల్ కార్మికులందరు రు. 16 లు కరువుభత్యాన్ని పొందుతున్నారు. ప్రక్కనేవున్న హార్బరు కార్మికులు కూడ రు. 16 లు పొందుతున్నారు. కాని సింధియా కార్మికులు, నెలకు రు. 50 లు లోపు సంపాదించేవారికి జీతంలో 40% యున్నూ నెలకు రు. 50 లు పైన సంపాదించే వారికి 30% యున్నూ పొందగలుగుతున్నారు. అంటే రోజుకు 0-9-0 కూలీతెచ్చుకొనే వానికి నెలకు రు. 6 లు కూడ కరువుభత్యం ముట్టదు. ఇందులో నాగాలకు కరువుభత్యం కోసివేస్తారు. కోట్లకొలది లాభాలను సంపాదించుచున్న యజమానులు తమ కార్మికులకు సరియైన కరువుభత్యం యివ్వ నిరాకరించుచున్నారు.

ఇంక్రిమెంట్లు

యజమానులు ఒక నియమము ప్రకారం ఇంక్రిమెంట్లు యివ్వక, తమ యిష్టమువచ్చినట్లు యిచ్చి కార్మికులను రెచ్చగొడుతున్నారు. గ్రేడ్సు ప్రకారం, ప్రతి సంవత్సరమూ ఇంక్రిమెట్లు యిస్తామని కాగితాలమీద వ్రాసినప్పటికి, ఆచరణలో మాత్రం కనపించదు. కార్మిక సంఘానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేసి యజమానుల చెప్పుచేతలలో వుండే కార్మికులకు సంవత్సరమునకు 2 లేక మూడు ఇంక్రిమెంట్లు ఇస్తున్నారు. యూనియన్ అభివృద్ధికి పాటుబడే కార్మికులకు రెండు సంవత్సరాలయినప్పటికి యింక్రిమెంటు యివ్వ నిరాకరిస్తున్నారు. కార్మికులెవరైనా ధైర్యంచేసి అడిగితే ఇంజనీరును అడగమని, ఇంజనీరును అడిగితే ఫోర్‌మన్ అని తువిధంగా నాటకమాడుతున్నారు. ఒకవేళ యింజనీరు మంచివాడై యింక్రిమెంటు యిస్తే, లేబరు అఫీసరుగారు నిరాకరిస్తారు. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటులోని కార్మికులు యింక్రిమెంట్లు యివ్వవలసినదని కోరితే "తలుపులు ఎప్పుడూ తెరచే వున్నాయి" అన్నాడు ఇంజనీరు. కార్మికుల కోర్కెలను శాంతంగా వినే స్వభావమే లేదు యజమానులకు.

మంత్లీ పద్ధతి

నెలసరి జీతాలు, రోజుకూలీ అనే రెండు పద్ధతులు అమల్లో వున్నాయి. నెలసరి కార్మికులకు ప్రివిలేజి, కాజుయల్, ఆదివారం సెలవులు, బోనసు, ప్రావిడెండు ఫండు మొదలైన సౌకర్యాలున్నాయి. రోజువారీ కార్మికులకు యీ సౌకర్యా లేమీలేవు. ఈ రెండుపద్ధతులేకాక, బొంబాయి మంత్లీ అనే త్రిశంకుస్వర్గాన్ని సృష్టించారు యజమానులు. ఈ పద్ధతికి కార్మికులు బజారు మంత్లీ అని పేరుపెట్టారు. ఈ పద్ధతిలో ఆదివారం సెలవు మినహా, యితర సౌకర్యాలేమీలేవు. వారు వెళ్ళిఅడిగితే (Daily) రోజువారీకి మారుస్తానంటాడు ఫోరుమన్. ఈ త్రిశంకుస్వర్గాన్ని కార్మికులపై బలవంతంగా రుద్దాలని యజమానుల ప్రయత్నం.

ఆదివారం పని

యుద్ధం సాకుగాతీసుకొని, ఆదివారం పని చేయించుకోడానికి అనుమతిపొంది, వారంలో 7 రోజులూ పనిచేయిస్తున్నారు. రోజు 1 8½ గం. చొప్పున శుక్రవారంవరకు (5×8½) 42½ గంటలను, శనివారం 6½ గం. ఆదివారం 6½ గం. పనిచేయిస్తున్నారు. ఆదివారం పని రెగ్యులర్‌పని అని చెప్పుతూ, వారి యిష్టమున్నవారినే పనికి పిలుస్తున్నారు. ఆదివారం చేయించే 6½ గంటలుకూడ శనివారం సాయంత్రం లోపుగానే పూర్తిచేస్తామని, ఆదివారం జీతంపైన పూర్తి విశ్రాంతి కావాలని కోరితే దానికి సమాధానమే యివ్వలేదు యజమానులు.

కార్మిక సంఘం రిజిష్టరు చేయబడింది. కార్మికులు తమ కష్టాలను చెప్పుకొనుటకు ఆందోళన చేయకూడదనియు,తాముయిచ్చింది పుచ్చుకొని యజమానుల దయాధర్మముపై ఆధారపడి వుండాలనీ యి యజమానుల వుద్దేశ్యము. అందుకొరకు కార్మికసంఘాన్ని తమ చేతుల్లో వుంచుకోవాలని ప్రయత్నం. అధ్యక్ష, కార్యదర్శులను యజమానులకు యిష్టమయిన వారినే ఎన్నుకోవాలని కూడ ప్రయత్నం చేశారు. కాని కార్మికులు అందుకు వ్యతిరేకంగా నన్ను కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు. అందుచే యజమానులు కార్మిక సంఘంపై దండయాత్ర చేయనారంభించారు. కార్యదర్శి సంఘంలో వుండకూడదంటూ అభ్యంతరాన్ని తెలియజేశారు. బలమైన సంఘ నిర్మాణానికి ప్రయత్నించుచున్న కొందరి కార్మికులను కొంటెసాకులు చూపెట్టి బర్తరఫు చేయాలని చూస్తున్నారు. సంఘాన్ని విచ్ఛిన్నంచేయాలని కూడ ప్రయత్నిస్తున్నారు.

యజమానుల యీ చర్యలకు కార్మికులు బెదిరిపోవద్దని హెచ్చరిస్తూ, తమ హక్కులను రాబట్టుకోడానికి నూటికి నూరుమంది సంఘములో చేరవలసిందని కోరుచున్నాను.

యజమానులు తమ విచ్ఛిన్నకర ప్రయత్నాలను విరమించుకొని, కార్మికుల తక్రింది కనీస కోర్కెలను వెంటనే అమలు జరుపవలెనని కోరుచున్నాను.

1. గ్రేడీ కమీషను సిఫార్సులను అనుసరించి కరువుభత్యం యివ్వాలి.
2. సంవత్సరానికి 30 రోజులు జీతంపైన సెలవులు యివ్వాలి.
3. ఆరు నెలలు సర్వీసువున్న ప్రతి కార్మికుని మంత్లీ చేయాలి.
4. బొంబాయిమంత్లీ పద్ధతిని రద్దుచేసి అందరికి మంత్లీ సౌకర్యాలను కలుగజేయాలి.
5. ప్రతి కార్మికునికి సంవత్సరం బదలు వెంటనే గ్రేడ్ పూర్తిఅయ్యేవరకు యింక్రిమెంటు యివ్వాలి.
6. వెంటనే వారానికి గం. 48 ల [illegible] అమల్లో పెట్టాలి.

యిట్లు,
ముళ్ళపూడి వీరభద్రం,
కార్యదర్శి
సింధియాషిప్‌యార్డు లేబరు యూనియన్.

కామ్రేడ్ శర్మ విడుదల

రాజమండ్రి బ్రాంచి ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఎంప్లాయీస్‌యూనియన్ ఆర్గనైజరు కామ్రేడ్ పి. యస్. శర్మను ఫిబ్రవరి 10వ తేదీ 'కరువు భత్యదినం' సందర్భంలో ఉపన్యసించినందుకు ఫిబ్రవరి 10వతేదీన అరెస్టుచేశారు. కేసు వాయిదాలమీద వాయిదాలు పడి, జూన్ 14 వ తేదీని జాయింటు మేజస్ట్రేటు 6 మాసాలు కఠినశిక్ష విధించారు.

జిల్లా సెషన్సు జడ్జికోర్టులో అపీలుచేయగా, ఇప్పటికి అనుభవించిన శిక్షే చాలని 6 మాసాల శిక్షనురద్దుచేశారు. కామ్రేడ్ శర్మ జూలై రెండవతేదీని విడుదలయారు.

ద్వితీయ నెల్లూరుజిల్లా చేనేత పారిశ్రామిక మహాసభ

గత మాసం 30 వ తేదీని నెల్లూరుజిల్లా చేనేత పారిశ్రామిక మహాసభ కోవూరులో జరిగింది. శ్రీ తిరువీధుల రామకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించారు.

మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు ప్రతినిధుల సభ జరిగింది. వివిధప్రాంతాలనుండి సుమారు వందమంది ప్రతినిధులు వచ్చారు. రామకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించారు. చేనేత పారిశ్రామిక సంఘాల్లో కమ్యూనిస్టులుండకూడదని బహిష్కరిస్తూ రాష్ట్ర సంఘం చేసిన తీర్మానాన్ని రద్దుచేయాలనీ, సంఘాల్లో అన్ని వృక్షధాల వారికి స్థానం ఉండాలనీ, శ్రీ బైన మల్లయ్యగారొక తీర్మానం ప్రతిపాదించారు. ఈ తీర్మానంపై చర్చ చాలసేపు జరిగింది. ఇది ప్యాస్ కాకుండా చేయడానికి ప్రగడ కోటయ్య, అతని బృందం చాల ప్రయత్నించారు. ఇలాంటి తీర్మానం పెట్టడానికి జిల్లా సంఘానికి హక్కులేదన్నారు. దీన్నేగాని ప్రవేశపెట్టినట్లయితే సభలోనుంచి వెళ్ళిపోతామని బెదిరించారు తనంపు విచ్చిన్నకులు. కాని, ఈ బెదిరింపులను ప్రతినిధులెవ్వరూ లక్ష్యపెట్టలేదు. దీనిని గుర్తించి, కోటయ్య తన కమ్యూనిస్టు - వ్యతిరేక ప్లేటు ప్రారంభించారు. కమ్యూనిస్టులు మిల్లు పరిశ్రమాభివృద్ధికి కృషిచేస్తూ చేనేత పరిశ్రమకు దెబ్బతీస్తున్నారన్నారు. ఇతనికి జవాబు చెప్పడానికి శ్రీ టి. హనుమయ్యగారు లేస్తే అధ్యక్షులు అనుమతివ్వలేదు. అయినా, ప్రతినిధులు రాష్ట్ర సంఘ తీర్మానానికి వ్యతిరేకతను వెల్లడిచేశారు. చివరకు, శ్రీ బైన మల్లయ్యగారి తీర్మానములో 'రద్దుచేయాలి' అన్నమాటకు బదులు 'మార్చుకోవాలి' అని అధ్యక్షులు సవరించారు. దానిపై తీర్మానం ప్యాసయింది. ఆటు తరువాత నెల్లూరుకు సరిపడేటంత నూలు, సన్నరకముల నూలు ప్రభుత్వం సప్లయి చేయాలనీ, ఇంకా మరి కొన్ని తీర్మానాలూ జరిగాయి.

బహిరంగ సభలో

సాయంత్రం 6 గంటలకు బహిరంగసభ జరిగింది. శ్రీ కొర్న నారాయణశెట్టిగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసంచేశారు. నూలు సేకరింపులో జరుగుతూన్న అవకతవకలను ఎత్తిచూపారు. సహకార సంఘాలను ప్రోత్సహించాలన్నారు. కమ్యూనిస్టులను సంఘాల్లోనుంచి వెలివేయాలనే ధోరణి పారిశ్రామికుల పురోభివృద్ధికే భంగకరమన్నారు.

తరువాత శ్రీ గోమేధికం చంద్రమౌళీశ్వర సిద్ధాంతి స్వాములుగారు మహాసభను ప్రారంభించారు. శ్రీ తిరువీధుల రామకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తూ, చేనేత పరిశ్రమకు కంట్రోలు పద్ధతి హానికరమన్నారు.

ఆ తరువాత ప్రగడ కోటయ్య మాట్లాడారు. రంగులమ్మే ఐ. సి. ఐ. కంపెనీ వారు హెచ్చురేట్లకు అమ్ముతున్నారు - వారి మీదలేని కంట్రోలు మనకెందుకన్నారు బట్ట కరువు వుందని ఆందోళన చేస్తున్నవారిని హేళన చేశారు. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఆలాపనలతో ఉపన్యాసం ముగించారు.

అనంతరం కామ్రేడ్ కె. కృష్ణారావుగారు మాట్లాడారు. కంట్రోలువల్ల చేనేత గుడ్డ ఇంకా ఎక్కువగా చెల్లుబడి కావడానికి, ఆ విధంగా పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావడానికి ఎలా అవకాశం కలుగుతుందో వివరించారు. కంట్రోలువద్దనే వారు ఎలా పరిశ్రమకు ద్రోహం చేస్తున్నారో వెల్లడిచేశారు. అధిక లాభాలకు ఆశపడి, ప్రజల్ని దోచుకోజూచే మార్వాడీ షావుకార్లే కంట్రోలును వ్యతిరేకిస్తున్నారని స్పష్టంచేశారు. ప్రజల్ని కొల్లగొట్టి దేశంలో బానిసవిధానాన్ని సుస్థిరంచేయ జూస్తున్న సామ్రాజ్యవాదుల కంపెనీ అయిన ఐ. సి. ఐ తో కోటయ్య సామ్యం పెట్టడం ప్రజాద్రోహకరమని నొక్కి చెప్పారు.

ఉపన్యాసాలఅనంతరం ప్రతినిధుల సభలో ప్యాసయిన తీర్మానాలు మహాసభలో చదువబడ్డాయి.

చేనేతకార్మిక ప్రజాసామాన్యానికి ప్రగడ కోటయ్య ముఠాపట్ల ఎంత అనాదరముందో ఈ జిల్లా మహాసభలో విస్పష్టమయింది. విశ్వాసభవంమీద పారిశ్రామికులు ఈవిచ్ఛిన్నకుల విజస్వభావాన్ని బాగా గుర్తిస్తున్నారనుట స్పష్టమయింది.

చైతన్యంతో గూడిన ఉద్యమాలుంటే, అందుకు ఏం కొరత?

★ వి. శ్రీకృష్ణ ★

"ప్రజాశక్తి" నిధికి పార్టీ పిలుపిచ్చింది.

ఆలోచనలో పడ్డాను. తాలూకా కమిటీ సభ్యులందరూ పార్టీకి తమ సర్వస్వాన్ని సమర్పించినా, నాకింకా స్వంత ఆస్తిమీద అపేక్షవదలక, అంటిపెట్టుకు వున్నాననేసంశయం బాధించసాగింది. కుటుంబపోషణకు సరిపోగా మిగిలిన ఆస్తిని మురగబెట్టటం మంచిదికాదనుకున్నా. అదనంగావున్న ఆస్తిని అమ్మి, ఐయిదువేలివ్వాలనుకున్నా. 'ప్రజాశక్తి' దినపత్రిక అవుతోందంటే కృషిగిన ఉత్సాహం నన్నిత్యాగానికి ప్రోత్స[illegible]చింది."

—అంటూ ముక్తసరిగా మూడు మాటల్లో ముగించాడు కామ్రేడ్ రంగారావు నర్సారావుపేట తాలూకా పార్టీసభ్యుల సాధారణ సమావేశంలో. గత సంవత్సరం పార్టీ పండుకు రెండువేలిచ్చాడు. మిగతా యిరువురు తాలూకాకమిటీ సభ్యులూ తమ ఆస్తి వంతా అమ్మియిస్తే, తాను త్యాగంలో తగ్గిపోవటం భావ్యంకాదనుకున్నాడు. రంగారావు భార్య వెంకాయమ్మ కూడా పార్టీసభ్యురాలే. అంతకుముందే యిరువురూ సంప్రదించుకున్నారు. అంచనావేసి ఐయిదువేలు ఇవ్వవచ్చుననుకున్నారు. కామ్రేడ్ చంద్రం విజ్ఞప్తి చేసినవెంటనే, లేచి వాగ్దానంచేశారు. ఇల్లమ్మి అప్పుతీర్చగా మిగిలిన నాలుగు వందలూ పర్చింగరా నిచ్చారు. (తాలూకా కమిటీ కార్యదర్శి). ప్రప్రథమంగా తాను ప్రవేశపెట్టిన "సర్వస్వం" ఇచ్చే సాంప్రదాయాన్ని సహచరులెలా అనుసరిస్తున్నారో చూచి సంతోషిస్తున్నాడు, కామ్రేడ్ తెలికేపల్లి.

మధ్యతరగతి రైతుకుటుంబాలు

సేనాధిపతులంతా సాహసంతో సాగిపోతుంటే సైనికులు వెనుకబడటం వుంటుందా? మధ్యతరగతి రైతు కుటుంబాల్లో పుట్టి,పార్టీ వల్ల రాజకీయాల్లో రాపాడి, ప్రజాపుద్యమాల్లో సైనికుల్లా సర్వకాలం పనిచేస్తున్న కామ్రేడ్ నారాయణస్వామి, పోపూరి సుబ్బారావులిరువురూ చెరొకవెయ్యి వాగ్దానంచేశారు. అంతవరకూ ఎక్కడున్నారో అంతుపట్టని కామ్రేడ్ యెల్లమందయ్య తన వంతొకవెయ్యి చెప్పమంటూ ఒత్తిడిచేస్తున్నాడు నారాయణస్వామిని. ఆయనొక మధ్యతరగతి రైతు. విరాడంబరజీవి. ఎప్పుడు పార్టీఫండుకు పిలుపిచ్చినా "మన మిచ్చకపోతే యెలాగంటూ" సహచరుల్ని ఉత్సాహపరుస్తుంటాడు. ఈ త్యాగాలన్నీ చూచితబ్బిబ్బయి పోతున్నాడు తిరుపతి రాయుడు సంకుటు. ఇల్లుతప్ప, ఇతర ఆస్తి యేమీలేదు. కవులుపొలంచేసి కుటుంబాన్ని పోషిస్తుంటాడు. తానూ త్యాగంచేద్దామంటే, ప్రేలిపుంగరంతప్ప వేరేమీలేదు. వెనుకా ముందూ చూడక వెంటనే దాన్ని తీసిచ్చాడు.

చిలకలూరిపేట కామ్రేడ్సంతా చిన్న చిన్న దుకాణాలవల్ల, పొగాకు కంపెనీల్లో, నెలసరి జీతాలవల్లా జీవనం. ప్రజాశక్తి దినపత్రికవుతోందంటే అందరికి యిల్లలికి పండగ చేసుకున్నట్లుంది. శక్తి వున్నంత మట్టుకు త్యాగం చేయటంలో తగ్గిపోవద్దని నిశ్చయించుకున్నారు. సోడా షాపుతో సంసారాన్ని సాకుతున్న సుబ్బరామయ్య నూట పదహార్లిచ్చాడు. పొగాకు కంపెనీలో గుమాస్తా పని చేస్తున్న శ్రీ కృష్ణం వెంకటేశ్వర్లు నెల జీతం యిస్తానన్నాడు. వరుసగా యెవరి ఓపిన మట్టుకు వారు వాగ్దానం చేశారు. కామ్రేడ్ జ్ఞానాభరణం వేలూరు గ్రామంలో వ్యవసాయకూలీ వర్గంలోనుంచి వచ్చాడు. చేనేత జీవనాధారం. తానొక పోవటులబాపు నేని యిస్తానంటూ నిలబడ్డాడు.

నర్సరావుపేట తాలూకాలో ఉద్యమం ఒకటి రెండు ఫిర్కాల్లోనే బలంగావుంది. లోగడ జాతీయోద్యమాంప్రభావం తాలూకాలో అంతగా పడలేదు. పైపెచ్చు ఆర్థిక సౌష్టవంలేని తాలూకాకాబట్టి పదివేలకు మించి వసూలు చేయటం కష్టమనుకున్నాం. కాని సమావేశంలో వచ్చిన వాగ్దానలే పదివేలకుపైబడ్డాయి. ప్రజల్లోకూడా వసూలుచేసి పదిహేను వేలు పూర్తిచేస్తామన్నారు.

బాపట్ల తాలూకాలో

నర్సరావుపేట తాలూకాను ముగించుకుని, కామ్రేడ్ చంద్రం నేను బాపట్లతాలూకా వెళ్లాం. తాలూకా వైశాల్యం ఎక్కువ, రాకపోకల సౌకర్యాలు తక్కువ కావటంవల్ల సమావేశాలు రెండుచోట్ల యేర్పాటు చేయడం జరిగింది. సమావేశంలో చంద్రం రాజకీయ రిపోర్టిచ్చి 'ప్రజాశక్తి' ఫండుకు విజ్ఞప్తి చేశాడు. తాలూకా యువజనసంఘ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ నాగేశ్వరరావు లేచి "కమ్యూనిస్టుపార్టీ నా జీవితాన్నితీర్చి దిద్ది, ఒక ఉన్నతపథంలో పెట్టింది. కాబట్టి నాకు త్యాగంచేయాలని అభిలాష కలగటంలో ప్రత్యేక తుందం"టూ రెండు వేలరూపాయలు వాగ్దానం చేశాడు. కామ్రేడ్ నాగేశ్వరరావుది పచ్చలతాడిపర్రు. ఓమోస్తరు రైతు. తరువాత కామ్రేడ్ శేషయ్య లేచి, తానొక అయిదు వందలిస్తానన్నాడు. కామ్రేడ్ సాంబయ్య తనకున్న అరెకరంలో ఏమి యివ్వగలుగుతాడని అనుకున్నాం. యెవరం అనుకోలేదు. కాని యీ మధ్య ఆ అరెకరం అమ్మటం జరిగింది. వచ్చిన పదిహేను వందల్లో వందరూపాయలిస్తానంటూ నిలబడ్డాడు. ఒకఉజ్వల భవిష్యత్తును ఎదురుగా చూస్తున్నాడు గాబట్టి, ఆమాత్రం త్యాగం చేయగలిగాడు. కాని తాహతు వుండిగాదు.

ఒకరిద్దరు మినహా, మిగతా జూపూడి కామ్రేడ్సంతా బీదరైతుల్లోనివారు. అయితే, విప్లవ సిద్ధాంతం వారిలో కల్గించిన త్యాగదీక్ష వారిని ముందుకు నెట్టుతోంది. ఒక్కొక్కరే లేచి, వందనుండి మూడువందలవరకూ వాగ్దానాలు చేయటం ప్రారంభించారు. తాలూకా రైతుసంఘాధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ 'మెల్లి' మాసం రోజులనుండి మోకాలుమీద పెద్దకురుపులేచి కదల్లేక బాధపడుతూగూడా, బండి కట్టించుకు వచ్చాడు. ఉన్నఆస్తి ఐదెకరాల్లో అప్పుగూడా వుంది. భార్య హిస్టీరియా తెరల్తో అవస్థపడుతోంది. మందుకని, మాకుకని, ఈ మధ్య నాలుగైదు వందలు నలిగినై. లోగడ పార్టీకి అయిదువందలిచ్చాడు. తిరిగి మరో అయిదు వందలు 'ప్రజాశక్తి' ఫండుకు వాగ్దానం చేశాడు. కామ్రేడ్ సత్యనారాయణ తనకున్న రెండున్నర యకరాల్లో అరెకరం అమ్మి, అప్పుతీర్చగా మిగిలినదాంట్లో రెండువందలిస్తానన్నాడు. ఆ రెండున్నర యకరాల్లోనే యేటేటా 80 రూపాయలు పార్టీఫండిస్తున్నాడు, ఆ గ్రామంలో అంతా కలసి రు 2800 వరకూ వాగ్దానాలు చేశారు.

గోళ్ళమూడిపాడు కామ్రేడ్సు సుబ్బారావు లిరువురూ బావమరుదులు, ఉభయులూ కలిసి అయిదువందలు వాగ్దానం చేశారు. బ్రాహ్మణకోడూరులో కామ్రేడ్ లక్ష్మినారాయణ తనకున్న రెండెకరాల్లోనే రెండువంద లిస్తానన్నాడు. వ్యవసాయకూలీ కామ్రేడ్ ఆశీర్వాదం యిరవై రూపాయల వాగ్దానం.

పార్టీ కామ్రేడ్సు తమకుతాము త్యాగంతో ముందుకు రావటమేగాక, తమ కుటుంబాల్లో సహితం త్యాగదీక్షనుకలిగిస్తున్నారు.కామ్రేడ్ మొక్కపాటి వెంకటరత్నం 1942లో దేశానికి ఆపానుదాడి ప్రమాదంవున్న రోజుల్లో పార్టీ పిలుపు విని, ఎకరం అమ్మి ఎనిమిది వందలిచ్చారు. వెంకటరత్నాన్ని పెంచుకున్న ముసలమ్మ పండయి రాలిపోయే వయసులో వుంది. చూపుతప్పిపోయింది. నేవెళ్ళినప్పుడల్లా పార్టీ యోగక్షేమాలడిగి తెలుసుకుంటుంది. అప్పుడప్పుడు, జనరల్‌బాడీఅయిన మరునాడు ప్రొద్దున్నే లేచి ప్రయాణం కాబోయే సమయంలో కామ్రేడ్ చంద్రాన్ని పిలిచి, నూరు రూపాయలిచ్చి ఆశీర్వదించి పంపింది. వృద్ధాప్యంలో ఆమె చూపిన ఆదరణకు ఆశ్చర్యపోయాడు చంద్రం. కొద్దోగొప్పో ఆస్తులున్నవాళ్ళు ఎవరిశక్తికొద్దీవాళ్ళిస్తున్నారు. రెక్కలకష్టం తప్ప మాదని చెప్పుకోటానికి మరేమీలేని మా వ్యవసాయ కూలీ కామ్రేడ్సు ఒక్కొక్కరోజు, రెండేసిరోజుల కష్టఫలితాన్ని వాగ్దానం చేశారు.

బాపట్ల కామ్రేడ్ కంభంపాటి సూర్యనారాయణ లోగడ తన కుటుంబ పోషణకు సరిపోను మిగతా ఆస్తిని అమ్మి షుమారు రెండువేలవరకూ పార్టీ కిచ్చాడు. ఈరోజుకు యింకా యివ్వగలిగిందల్లా నాలుగువందలు కిమ్మతుచేసే గ్రామఫోను ఒకటి వుందంటూ, తెచ్చియిచ్చాడు. నెలసరిజీతాలుపచ్చే ఉపాధ్యాయులూ, యితర ఉద్యోగులూ తలొక నెల జీతం వాగ్దానం చేశారు.

చేనేత పారిశ్రామికుల వాగ్దానాలు

వేటపాలెం కామ్రేడ్సు వంతు వచ్చింది. వేటపాలెం, చీరాల, జాండ్రపేట, సంతెల్లవల్లి ప్రాంతాలకు సంబంధించిన కామ్రేడ్సంతా చేనేత పారిశ్రామికవర్గం నుండి వచ్చారు. పడుగువేస్తేగాని కడుపు నిండదు. అయితేనేం? కమ్యూనిస్టులు, సానుభూతిపరులు! కొద్దినెలల క్రితం పార్టీఫండుకి విజ్ఞప్తిచేస్తే పదులూ పాతికలమంది యాభై అరవైల వరకూ యిచ్చారు. 'ప్రజాశక్తి' ఫండుకు యిప్పుడు నూర్లు, నూటపదహార్ల వరకూ వాగ్దానాలు చేశారు. ఆ కామ్రేడ్సు త్యాగమే యితరులను కూడా ఉత్సాహపరుస్తుంది.

పరుచూరు ఫిర్కాలో తాలూకాలోకల్లా పేదరికం జాస్తి. తాలూకా యువజన సంఘ అధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ వెంకటస్వామిసహా, మిగతావాళ్ళంతా పేదరైతులూ, కూలీలు. లంచంతేను పట్టుకుని, ప్రజాందోళనవల్ల పోలీస్ యిన్‌స్పెక్టరును డిస్మిస్ చేయించిన వెంకటస్వామే ఈయన. ఇప్పుడు ఫిర్కా సెక్రటరీ. ఆ కామ్రేడ్ అయిదువందలిస్తానన్నాడు. పాలపర్రు కామ్రేడ్ పార్వతీశంలేచి నూట పదహార్లిస్తానన్నాడు వరుసగా కామ్రేడ్సంతా ఎవరిశక్తికొద్దీ వారు వాగ్దానంచేశారు.

తాలూకా కమిటీసభ్యుడు కామ్రేడ్ [illegible] పతికాప్రి రెండున్నర సంవత్సరాల క్రితం తన ఆస్తిఅంతా అమ్మి పార్టీకిస్తూ, [illegible] శేషమ్మకు వాటా విడదీసిపెట్టాడు. సమావేశానికి రావటానికి అవకాశం లేకపోయినా తనవంతొక వందరూపాయలిస్తానంటూ [illegible] పంపింది, కామ్రేడ్ శేషమ్మ.

పార్టీపిలుపిస్తేచాలు, ఫండుయివ్వటంలో వెనుకాడని నిర్వాయిపాలెంను యింతవరకూ విడిచిపెట్టాను. ఇటీవల పార్టీఫండుకు నేనక్కడ బయలుదేరితే మూడురోజుల్లో మూడువేలకుపైగా వేశారు గ్రామస్థులు. ఇప్పుడుమాత్రం వెనుకబడనిస్తామా అంటూ ముఖ్యలు ముగ్గురూలేచి మూడువేలన్నారు. (కామ్రేడ్సు నారాయణస్వామి, పాపయ్య, అంకమ్మలు). కామ్రేడ్ అంకమ్మ విషయం ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసివుంది. జాయింటు కుటుంబ ఆస్తి. పిత్రార్జితం. పిసుల్పుకు రావాలంటే, ప్రయాసపడాలి. తన వాటా ఆస్తికి అంచనావేస్తే ఆ త్యాగం గొప్పదే. అయినా సాహసించాడు. తరువాత గ్రామ రైతుసంఘ అధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ కారుమంచి వీరయ్య తనవంతు అయిదువందలన్నాడు. వరుసగా వాగ్దానాలు ప్రారంభించారు. కామ్రేడ్ నాగభూషణం చీరాల్లో చదువుతూ, క్షయవ్యాధికిగురై, మదనపల్లిలో మందుతీసుకుంటున్నాడు. ప్రమాదకరమైన వ్యాధికి గురైతేమాత్రం పార్టీని మరచిపోతాడా? 'ప్రజాశక్తి' దినపత్రికౌతుందనీ, ఫండు వసూలు చేస్తున్నామనీ, తెలిసి మాట్లాడానికి వెళ్ళిన చుట్టాలద్వారా పాతికరూపాయలు పంపించాడు. కాని, అన్న వీరయ్య ఆమాత్రానికి సంతృప్తిపడలేదు. సమావేశానికివచ్చాడు. నాగభూషణం పేరుతో రెండువందలు వేసుకోమంటూ లేచి చెప్పాడు.

మొత్తం రు. 21000

ఆ గ్రామంలో పార్టీఫండు వసూళ్లు ప్రారంభిస్తే, పార్టీకమిటీ చేసే వసూళ్ళుగాక యువకకమ్యూనిస్టులు, బాలసంఘం, వ్యవసాయ కూలీ ముఠాలు ఎవరికివారే కోటాలుతీసుకుని, పోటీపడి వసూలు చేస్తారు. ఈ సమావేశంలోగూడా మేం ఎందుకు వూరుకుంటామంటూ బాలసంఘం వాలురుకూడా రూపాయి, రెండు రూపాయలు వాగ్దానాలు ప్రారంభించారు. అంతాకలసి ఆ ఏరియాలో నాలుగు వేలు ప్రజల్లో వసూలు చేస్తామన్నారు. అలాగే యితర ఫిర్కాలుగూడా ప్రజల్లో వసూలు చేయటానికి కోటాలు తీసుకున్నారు. మొత్తం సమావేశంలో వాగ్దానాలు పదమూడు వేలవరకూ వచ్చాయి. వసూళ్లతో కలిపి రు. 21000లు వసూలు చేస్తామన్నారు తాలూకాలో.

దేశం కొరకు, ప్రజలకొరకు తాము త్యాగాన్ని ప్రదర్శించి, ప్రజలకు మార్గదర్శకులై ఒక సత్సాంప్రదాయాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నారు పార్టీ సభ్యులు. ప్రజాశ్రేయస్సుకై పాటుపడే యేఉద్యమంకూడా తనఆర్థిక సౌష్ఠవాన్ని గురించి అసలు యోచించవలసిన అవసరం లేదు. చైతన్యంతోగూడిన ఉద్యమాలుంటే, అందుకేం కొరత?

పెదముక్తేవిలో జమీందారీ తొత్తుల దురంతాలు

పెదముక్తేవి చల్లపల్లి యస్టేటులోని గ్రామం. ఇక్కడ వల్లమూడి కుటుంబరావు, కాకర్ల కాటుక్స్వామి అనే ఇద్దరు జమీందారీ తొత్తులు ఉన్నారు. వీరిద్దరూ యస్టేటులో ప్రాపకంకోసం గ్రామ సాముదాయకభూముల చెరువుల మొదలైనవాటిని జమీందారుకు కట్టబెట్టారు. 1943లో ఒక వ్యవసాయకూలీ నిరుపయోగంగా పడిఉన్న బంజరుభూమిని తవ్వుకుంటే, ఈ కాటుక్స్వామి-కుటుంబరావులు జమీందారీ నౌకర్లతో కలిసి పొట్టమీదఉన్న పరిచెనును పీకివైచారు. కూలీలు కిరసనాయిలు అందక బాధపడుతూ, తమ పల్లెకు కిరసనాయిలు ప్రత్యేకించమని డిప్యూటీ కలెక్టరుకు పిటీషను పెట్టుకుంటే, దానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేశారు. కాకర్ల చంద్రశేఖరరావు, కాకర్ల వెంకటేశ్వర్రావు, గంగయ్య మొదలైన కమ్యూనిస్టులు వీరి ప్రజా వ్యతిరేక చర్యలను ఎదుర్కొంటూ ప్రజలకు అండగా ఉన్నారు. అందుచేత ఈ ప్రజాసేవకులంటే ఆ ప్రజా విరోధులకు మంట.

వీరు 1937 రాష్ట్ర అసెంబ్లీఎన్నికలలో గొట్టిపాటిబ్రహ్మయ్యగారికి వ్యతిరేకంగా చల్లపల్లి జమీందారుకు; 1940 జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కామినేని వెంకటప్పయ్యగారికి వ్యతిరేకంగా చల్లపల్లి మనిషికి సపోర్టు చేశారు. వీరు పూర్తిగా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకులే అయినప్పటికి, కమ్యూనిస్టులమీద పగ సాధించడానికి తాలూకా కాంగ్రెసు ముఖ్యులైన గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు వీరికి కాంగ్రెసు బురఖా తగిలించారు. కమ్యూనిస్టులను పీక నప్పి బూతులు తిట్టి కవ్వించడం ప్రారంభించారు. వీరి అసహ్యకర ప్రవర్తనను చూచి, గ్రామ ప్రజలు వారిని మందలించారు.

కమ్యూనిస్టులమీద కసువు పెట్టుకోవడం కోసం వీరు సమయం కొరకు వేచిఉన్నారు. అందుకు తాలూకా కాంగ్రెసు ప్రముఖులు, వీరు, కలిసి జూలై 1వ తేదీన పెదముక్తేవిలో తాలూకా కాంగ్రెసు సమితి సమావేశం వేశారు. 100 మందిని కర్రలతో సమీకరించారు. కమ్యూనిస్టులను చంపివేస్తారని గ్రామంలో పుకార్లు బయలుదేరినవి.

సాయంత్రం అయ్యేటప్పటికి 100 మంది కర్రలతో వల్లమూడి కుటుంబరావు, మున్నె రామయ్యల నాయకత్వంక్రింద ఊరేగింపు బయలుదేరింది. "తోషీముతా నశించాలి" "కమ్యూనిస్టుపార్టీ నశించాలి" అంటూ నినాదాలిచ్చారు. వీరు నరాసరివచ్చి రత్తయ్య స్మారకగ్రంథాలయంలో కూర్చున్న కామ్రేడ్ కాకర్ల చంద్రశేఖరరావు, గంగయ్య, గంగయ్య తండ్రి మరి కొంతమంది రైతుల మీదపడికొట్టారు. ఈ దురంతం విన్న కొంతమంది ప్రజలు, కమ్యూనిస్టులువచ్చి వీరికిబుద్ధి చెప్పారు. ఈ దౌర్జన్యకారులకాలికిబుద్ధిచెప్పారు. కామ్రేడ్ చంద్రశేఖరరావు, గంగయ్య మరొక ఇద్దరికి బలమైన గాయాలు తగిలినవి. కామ్రేడ్ గంగయ్య ముసలి తండ్రి ప్రమాద స్థితిలో ఆస్పత్రిలో ఉన్నారు.

(8వ పేజీ తరువాయి) మాత్రం కాంగ్రెసు వాదులున్నారు. వివిధ రాష్ట్రాలలో జరిగిన వైఎలక్షన్లలో 70 స్థానాలకు 69 స్థానాలు ముస్లింలీగ్ కైవశ్యాయన్నారు. కాబట్టి ముస్లింలీగ్ ఒక్కదానికే ముస్లింసభ్యుల్ని నియమించడానికి హక్కు ఉండాలని వాదించారు. కాంగ్రెసుమగాని, కాంగ్రెసేతర అల్ప సంఖ్యాకుల్నగాని, తాను నమ్మనన్నారు. ఇక వైస్రాయి వీటోఅధికారాన్ని గురించి జిన్నా ఏమన్నాడో చూదాం: "వైస్రాయికి వీటో అధికారం ఉంటుందనే విషయం నాకు తెలుసు. అల్పసంఖ్యాకుల్ని రక్షించడానికే వైస్రాయి దాన్ని ఉపయోగిస్తారని అమెరీ చెప్పిన విషయం కూడా నేనెరుగుదును. అయితే, మాటిమాటికి వైస్రాయి తన వీటో అధికారాన్ని ఉపయోగించగల స్థితిలో ఉండవనికూడ నాకుతెలుసు." దీని అర్థం ఏమిటి: వైస్రాయికున్న వీటో అధికారం ఆచరణలో నిరుపయోగమౌతుందని. తగినంత బలం వైస్రాయి కుండదని జిన్నా విచారిస్తున్నారు. ఒక బ్రిటిష్ వైస్రాయి చేతుల్లో యింకా ఎక్కువబలంవుంటే, పాకిస్తాన్‌ద్వారా ముస్లిం ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యమెలా వస్తుందో దురూహ్యం. 'డాన్' పత్రిక (ముస్లింలీగ్), "భారతీయులందరికి ప్రతినిధులమంటూ అందరికంటె బిగ్గరగా అరిచేవారి మాటలువిని. వేవెల్ ప్రభువు లొంగిపోతాడేమో కూడా. అలా భయపడ్డానికి కారణం లేకపోలేదు." అని వ్యాఖ్యానించింది.

వీటన్నింటిని బట్టి తెలుసుకోవలసిందేమంటే: ఒక ప్రజాసంస్థ రెండవ సోదర సంస్థతో చేతులు కలపవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించకపోతే, విదేశీ పరిపాలకులమీద దృష్టులు కేంద్రీకరించవలసి వస్తుంది.

వైస్రాయికున్న వీటో అధికారాన్ని కాంగ్రెసూ, ముస్లిం లీగూ కలిసి, ఎదుర్కోడానికి బదులు, మన నాయకులు అధికారంలోకి రాకముందేకూడా రెండవపార్టీ కోర్కెలమీద వీటో అధికారం చెలాయించమని వైస్రాయికి విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నారు.

వైస్రాయి తన పరిష్కారక ర్త హోదాతో నిర్మించబోవు కార్యనిర్వాహక వర్గానికి తగినంత బలంగాని, సంఘీభావంగాని ఉండదు. వైస్రాయి చేతుల్లోవున్న వీటో అధికారాన్ని పమ్మచేయగలశక్తి దానికుండదు.

రేపు 14వ తారీకున వేవెల్ ప్రభువు: "మీఅందరికి ధన్యవాదాలు. ఇక మీరు దయచేయవచ్చు. బ్రిటిష్ ఎన్నికలు అయిపోయాయిలెండి." అని అంటే ఆశ్చర్యపడవలసిన అవసరం లేదు.

ప్రమాదకరమైన జూదం

సిమ్లా సమావేశంలో భారతదేశ నాయకులు తమ దేశశక్తిని ప్రపంచంయెదుట ప్రదర్శించడానికి లభించిన చక్కని అవకాశాన్ని జారవిడిచారు. దేశంయొక్క భవిష్యత్తుతో మన నాయకులు జూదం ఆడుతున్నారు. అతి ప్రమాదకరమైన జూదం, ఇది.

సిమ్లా సమావేశం జయప్రదం కావడానికి ఈ ఆఖరు క్షణంలో అయినా మన నాయకులు తోడ్పడవచ్చు. అయితే, కాంగ్రెసుకీ-ముస్లింలీగ్‌కీ మధ్య ఒడంబడిక జరిగినప్పుడే అది సాధ్యమౌతుంది. దేశాయి-లియాఖత్ ఆలీ ప్రణాళిక దానికి ఆధారంగా ఉండాలి. అలా ఒడంబడిక జరిగితే, ముస్లింలీగ్ యొక్క ప్రతినిధ్య హోదాకు నష్టమూ వాటిల్లదు; కాంగ్రెసుయొక్క జాతీయ స్వభావానికి భంగమూ కలుగదు.

ప్రకాశం పంతులుగారికి సమాధానం

ఆంధ్రరాష్ట్ర కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి చంద్ర రాజేశ్వరరావుగారి దిగువ ప్రకటన చేస్తున్నారు:

ప్రకాశం పంతులుగారు వృద్ధులు. మూడేండ్లు జైలులోవున్నారు. మొన్ననే విడుదలై బయటికి వచ్చారు. వారికి మా స్వాగతం.

ప్రకాశంగారికి మూడేండ్లనుంచి ఆంధ్రదేశ పరిస్థితులు తెలియవు. బయటికివచ్చాక శాంతంగా ప్రజల స్థితిగతులనుగురించి తెలిసికోవాలసింది. వారిలా చేయలేదు. తమ ప్రకటనలో ప్రకాశంగారు "గత మూడు సంవత్సరాలుగా కమ్యూనిస్టులు అనుసరించినపంథా వారిని ప్రజానులాగానికి దూరంచేసింది" అని సెలవిచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రజలతో ఏమాత్రం సంబంధమున్నవారికైనా పైవిషయం సత్యదూరమని బోధపడుతుంది.

అమాయకులైన ప్రజల బుర్రలను పగుల్లగొట్టారనే ఆరోపణను ప్రకాశంగారు కమ్యూనిస్టులపై వినిరారు. ఇది శుద్ధ అబద్ధం. తమచుట్టూచేరిన మతంవారి మాటలను నమ్మి ఒక రాజకీయ పార్టీపై యీవిధంగా అకారణంగా ఆరోపణచేయడం సరికాదు. ఆంధ్ర ప్రజలు తిండి, బట్టలు, తదితర వస్తువులు, దొరక్క నానా బాధలు పడుతున్నారు. జీవితావసర వస్తువులు దొంగమార్కెటులోకి పోయి, ప్రజాసామాన్యానికి అందడంలేదు. స్వార్థపరులు దొంగవ్యాపారంద్వారా ప్రజలను దోచుకొని విపరీత లాభాలు పొందుతున్నారు. లంచగొండులైన ఉద్యోగులు ధరల కంట్రోలుల అమలు జరుపుటలేదు.

కమ్యూనిస్టులం రాయలసీమ, విశాల కరువు నివారణకోసం కృషిచేశాము. దొంగవ్యాపారాన్ని అరికట్టడానికి ప్రయత్నించాము. ఇందువల్ల స్వార్థపరులైన దొంగవ్యాపారులు, లంచగొండులు మాపై తగవులకు సిద్ధమౌతున్నారు. రౌడీలనువురికొల్పుతున్నారు. ఆత్మరక్షణకు మేము పై ప్రజాద్రోహులతో పోరాడవలసి వస్తూంది.

ప్రకాశంగా రనుకొన్నట్లుగా మేము ప్రజలకు దూరమవడంలేదు. కరువు నివారణ, దొంగవ్యాపార నిరోధం, వగైరా పనులద్వారా ప్రజాసేవ చేశాం. స్వాతంత్ర్య సందేశాన్ని ఆంధ్రదేశంలో మూలమూలలకు తీసుకుపోయాం. రాయలసీమ, నిజాం రాష్ట్రంలోని తెలంగాణా ప్రాంతాలలోకూడా ప్రజాసంఘాలను యేర్పరచి, ప్రజలకు సేవచేస్తున్నాము. ప్రజావుద్యమాలు బలపడ్డాయి; వాటితోపాటు ప్రజాసేవ చేస్తున్న కమ్యూనిస్టుపార్టీ కూడా బలపడింది.

గత యేడాదినుంచీ తమ శిష్యులైన కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులు కాశేశ్వరావు, రంగావగైరాలు యేమిచేస్తున్నారో ప్రకాశంగారు గమనించాలి. దొంగవ్యాపారులకు కాంగ్రెసు బురఖా వేస్తున్నారు. ప్రజలను పీడించే రౌడీలను బలపరుస్తున్నారు. ప్రజాసేవచేస్తున్న సోదరీమణులను నిందించుతున్నారు. కమ్యూనిస్టులపై దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారు. అసభ్యకరమైన 'వెంగమ్మ' నాటక ప్రదర్శనాన్ని ప్రోత్సహించుతున్నారు.

ఇంతేకాదు. కాంగ్రెసు అసెంబ్లీవారిలో కొందరు ప్రజావ్యతిరేకమైన పనులు చేస్తున్నారు. ఏలూరు కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ అధ్యక్షులైన వీరమాచనేని వెంకటనారాయణ కంపెనీ 50 వేల రూపాయల జొన్నలను దొంగవ్యాపారం చేసింది. 3 వేల రూపాయల జరిమానా విధించారు. కృష్ణాజిల్లా అసెంబ్లీ కోశాధికారి పిడికిటి రామకోటయ్య సిమెంటు, ఎరువులు దొంగవ్యాపారం చేస్తున్నారు. కల్లూరి చంద్రమౌళిగారికి భాగమున్న ఎరువులకొట్లో దొంగవ్యాపారం పట్టుకోబడింది.

ప్రకాశంగారు శాంతంగా ఆంధ్రదేశమంతా తిరిగి ప్రజలను కలిసికుంటే, పై విషయాలు బోధపడుతాయి. తొందరపడక నిజం తెలిసికోవాలని ఆశించుతున్నాము.

(6 వ పేజీ తరువాయి) శ్యామప్రసాదు సంతకంలేనిదే నేనెలా సంతకం చేస్తానుః" అన్నాడు. మేం భాగితాన్ని తిరిగి ఆయనచేతికిచ్చి, సంతకాన్ని కొట్టివేయమన్నాం. వెంటనే కొట్టివేశాడు.

తరవాత, నజిముద్దీన్, సుహ్రార్దీల వద్దకు (ముస్లింలీగ్) వెళ్ళాం. కొత్త మంత్రివర్గం ఏర్పడందే, వేవెల్ తిరిగి రానిదే, తాను రాజకీయాందోళనలో పాల్గొనను నజిముద్దీన్ చెప్పాడు. సుహ్రార్దీ కారణం యేమీ చెప్ప[illegible] సంతకం చేయ నిరాకరించారు.

"మేము రెండవ తరహాకుచెందిన వివిధ పక్ష నాయకులవద్దకు, పత్రికాసంపాదకుల వద్దకు, గ్రంథ రచయితలవద్దకు వెళ్ళాం. వీరిలో ఎవరూ సంతకం పెట్ట నిరాకరించలేదు. వివిధపార్టీలకు చెందిన పెద్దనాయకులు మాత్రమే నిరాకరించారు. దీన్నిబట్టి, బెంగాల్ రాజకీయాలు ఎంత అధమస్థితిలో ఉన్నాయో తెలుసుకోవచ్చు. జైళ్ళలో మ్రగ్గుతూన్న వీరయోధుల త్యాగశక్తి బెంగాల్ నాయకుల్ని ఉత్తేజపరచడంలేదు. గాంధీజీ శపథంగాని, అ. భా. కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానంగాని, విరళప్రజాంగాని, బెంగాల్ నాయకుల్లో కర్తవ్య ప్రబోధం చేయడంలేదు.

— 'పీపుల్స్‌వార్' నుండి

రేపు 14వ తేదీన జరుగబోయే సమావేశంలో వివిధ పక్షాల నాయకులు మన దేశగౌరవానికి కళంకం తీసుకొస్తారో, లేక స్వాతంత్ర్య సౌధానికి పునాదులువేస్తారో చూడవలసియుంది.

ఇది కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమా?

గుడివాడ హైస్కూలులో కొందరు విద్యార్థులు విద్యార్థి ఫెడరేషనులోను, మరికొందరు విద్యార్థి కాంగ్రెసులోనూ సభ్యులుగా చేరారు. పట్టణ కాంగ్రెసువాదులు కొందరు పైరెండు సంస్థలకు మధ్య ఐక్యతను నెలకొల్పి విద్యార్థుల హక్కులకొరకు పోరాడుటకు దోహదమిచ్చుటకు బదులు, విద్యార్థి ఫెడరేషనుకు - విద్యార్థి కాంగ్రెసుకు మధ్య విభేదాలను పెంపొందజేసి విద్యార్థుల శ్రేయస్సుకు భంగం కలిగించుచున్నారు.

హైస్కూళ్ళలో విద్యార్థులను చేర్చుకోవడం కష్టంగా ఉన్న యీ రోజుల్లో విద్యార్థులమీద తప్పుడు రిపోర్టులుపెట్టి వారి జీవిత భవిష్యత్తుకు ముప్పు వాటిల్లనట్లు చేయుట కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమా? తుమ్మలపల్లి విష్ణు అను ఒక కాంగ్రెసువాది మరికొందరు కాంగ్రెసువాదులతోకలసి కొంతమందివిద్యార్థి కాంగ్రెసువారిచేత, 10 మంది ఫెడరేషను వర్కర్లు తమనుకొట్టినట్లు హెడ్మాష్టరుగారికి అబద్ధపు రిపోర్టు చేయించారు.

హెడ్మాష్టరుగారు ఈ పెద్ద మనుష్యుల రిపోర్టును ఆధారంగా చేసుకొని, ఆ 10మంది విద్యార్థులను తీర్పు అయ్యేవరకు చేర్చుకోవని అన్నారు. రామచంద్రరావు, భగవాన్‌దాసు, అనే విద్యార్థులు తమకా రిపోర్టుతో యెట్టి సంబంధంలేదని, తాముసంతకాలు పెట్టలేదని, పైసంతకాలుచేసిన విద్యార్థి ఫెడరేషన్ వర్కర్లు తమను కొట్టలేదని, హెడ్మాష్టరు గారి యెదుట విచారణలో తెలియజేశారు. దీనిపై హెడ్మాష్టరుగారు సదరు రిపోర్టు తప్పుడు రిపోర్టు అని తీర్పుచెప్పారు.

ఒక ప్రక్క విద్యార్థులకు సీట్లు లేనందువలన హైస్కూలులో చేర్చుకోబడక విపరీతముగా బాధపడుచున్నారు. విద్యార్థులందర్ని హైస్కూలులోచేర్చుకోవాలి, ఖాళీ లేనట్లయితే జిల్లాబోర్డు సెక్షనులు వేయించాలి- అని తాలూకా రైతుసంఘం తరఫున, జిల్లా విద్యార్థిసంఘం తరఫున జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి వద్దకు డెప్యుటేషను వెళ్ళగా, 2 సెక్షనులు వేయించుటకు శాంక్షన్‌చేస్తామని, వెంటనే సెక్షనులఎస్టిమేట్లు పంపమనిజిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగారికి తెలియజేశారు. ఎస్టిమేట్లు తిరిగి జిల్లాబోర్డుకు పంపివేసినట్లు తెలుస్తూంది. తరువాత పేరెంట్సు ఎసోసియేషను తరఫున జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి వద్దకు వెళ్ళగా, మరి 2 సెక్షనులు వేయించుటకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు ఒప్పుకున్నారు. 6-7-45వ తేదీన విద్యార్థులందర్ని హైస్కూల్లో చేర్చుకోవాలని హెడ్మాష్టరుగారివద్దకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు ఆర్డరు పంపారని, సోమవారంనుండి విద్యార్థులందర్ని చేర్చుకుంటానని, హెడ్మాష్టరుగారు చెప్పినారు.

ఇంతటితో పని పూర్తికాలేదు. సెక్షను ఎస్టిమేట్లు డైరెక్టరు ఆవ్ పబ్లిక్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్సుచే ఎప్రూవ్ చేయబడువరకు ఆందోళన చేయవలసి యున్నది. పేరెంట్సు ఎసోసియేషన్, తాలూకా రైతుసంఘం, జిల్లా విద్యార్థిసంఘాల కృషితో విద్యార్థులను చేర్చుకొనునట్లు చేయగలిగాము. పట్టణ కాంగ్రెసు వాదులు [illegible] కార్యక్రమమునువీడి, పైసంస్థలతో కలసి సెక్షనులు పూర్తి అయ్యేవరకు ఆందోళనచేసి కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమును నిలబెట్టవలసినదిగాను, విద్యార్థులలో ఐక్యత పెంపొందునట్లుగాను కృషిచేయువలసినదిగా కోరుచున్నాము.

— తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి

రాగులధర హెచ్చించాలి

★

3-7-45 తేదీన వుదయం 9 గంటలకు నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘ కార్యవర్గం శ్రీ వంగ్లూరి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారి అధ్యక్షతను సమావేశమై యీ దిగువ తీర్మా[illegible]గ్రీవంగా ఆమోదించింది:

1. ఆత్మకూరు తాలూకాలో నెలరోజు[illegible] నుండి రాగులు రిక్విజిషన్ చేస్తున్నారు. రైతుల అవసరాల్ని కూడ గుర్తించక అవకతవకలుగా జరుగుతున్నందున, ఉద్యోగుల నిరంకుశత్వానికి రైతులు గురికావలసి వస్తూంది. ధరకూడా రు. 144-6-0లు ఇస్తున్నారు. ఈధర చాల అన్యాయంగావున్నది. కాన రాగులు పుట్టి 1కి రు. 170-0-0 లకు, [illegible] రు. 180-0-0 లకు తక్కువ కాకుండాను, నిర్ణయించాలనీ, రైతు అవసరానికిపోను మిగులు ధాన్యాన్నిమాత్రమే రిక్విజిషన్ చేయవలసినదిగాను ఇదివరకే రిక్విజిషన్ చేసిన వాటికి పైరేటు యివ్వాలనిన్నీ యీసభవారు కోరుచున్నారు.

2. వెంకటగిరి డివిజన్‌లో 100 గ్రామాలకు పైగా వున్నవి. అన్ని గ్రామాలకు వెంకటగిరి టౌన్ సెంటరులో లేదు. అగ్రికల్చరల్ ఆఫీసుకు రైతులు యెరువులకు, వ్యవసాయ పనిముట్లకు 15, 20, మైళ్ళ దూరం రావలసివున్నది. గాన జయంపులో ఒక సబ్ డిపో పెట్టాలని కోరుచున్నారు.

3. నెల్లూరు జిల్లాలో బోర్డు అధికారంలో వున్న ఆసుపత్రులలో 'ఎ' క్లాసు డాక్టర్లు దొరకనందున ఆసుపత్రులు మూసివేశారు. ఇది ఆరోగ్య సూత్రాలకు భంగం. కాన ఎ క్లాసు డాక్టర్లు లేని పక్షమున 'బి' క్లాసు డాక్టర్లను నియమించాలని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

500 ఎకరముల సాగుకు బందనాళం కట్టించాలి

గొల్లప్రోలు 'బి' ఎస్టేటులో సుమారు 500 ఎకరములభూమి క్రొత్తకాలువ ద్వారా నీరు వెళ్ళి సాగుఅయేనిమిత్తం 60 సంవత్సరములక్రితమే కొంతకాలువపై అక్విడెక్టు నిర్మించబడింది. అప్పటి నుండి ఎకరము 1కి రు. 5 లు హెచ్చుపన్ను వసూలుచేయబడుతూంది. కాని, అక్విడెక్టుతూములు చిన్నవగుటచేత కొండకాలువ యొక్క నీటిఒత్తిడికి అక్విడెక్టుకొంతకాలములోనే కూలిపోయింది. నీరుసక్రమంగా పారక, క్రొత్తకాలువ పూడిపోయింది. తత్ఫలితంగా 500 ఎకరముల పంట సుమారు 250 గరిసెల ధాన్యం నాశనమై పోవుచున్నది.

కొంతమంది రైతులు వాననీటిని గుంటలలో నిలువచేసి కొంత భూమిని మాత్రము సాగుచేయుచున్నారు. కాని పెట్టుబడులకు వచ్చేది గాక పన్ను చెల్లించుటకు, సరిపోయే ఖర్చులకు కూడ గిట్టుబాటు కావడంలేదు. పంట పండకపోయినాసరే జమీందారుగారు నిర్ణయించిన పన్ను ఎకరమునకు సుమారు రు. 12 లు యిచ్చుకోవలసివస్తోంది. అక్విడెక్టును బాగుచేయించమని ఎన్ని అర్జీలు పెట్టినా, ఆలనా పాలనా లేకయుంది.

ఈ సంవత్సరం రైతులు అధికపంటలు పండించి కరువు కాటకాలనుంచి రక్షించుకునే నిమిత్తం యీ 500 ఎకరముల భూమిని సాగులోనికి తేదలిచని [illegible] కట్టుకున్నారు, గ్రామ రైతుసంఘం [illegible] అర్జీల ద్వారా, తాయలారాల ద్వారా [illegible] దృష్టినిక్కయాన్ని జిల్లా కలెక్టరు[illegible], ప్రభుత్వోద్యోగులకు తెలియజేశారు. [illegible] యిన్‌స్పెక్టరువచ్చి ఎంక్వైరీ చేశా[illegible]

క్రొత్తకాలువను వెంటనే [illegible] చేయించాలనీ, అక్విడెక్టువల్ల కొన్ని [illegible] నష్టము కలుగుతోందిగనుక కొంత [illegible] నాళము కట్టించాలనీ, రైతులు [illegible] చేస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం యొక్క అధికాహారో[illegible] స్కీములు జయప్రదం కావాలంటే [illegible] నీటివసతులు బాగుచేయించేలాగు [illegible] లపై ఒత్తిడితెచ్చి అధికాహారోత్పత్తి [illegible] లను ప్రోత్సహించాలని కోరుతున్నాము.

మేజిస్ట్రేటువారు 'బి' ఎస్టేటువారి[illegible] రైతులతోను కలిసి క్రొత్త కాల్వ అక్విడె[illegible] వద్దకువచ్చి, యంక్వయిరీ చేశారు. ఎస్టే[illegible]వారు క్రొత్తకాల్వ తవ్వించారు. కాని [illegible] ఇంకా నిర్మించలేదు. అందుచే ఎస్టేటువా[illegible] సదరు నాళాన్ని త్వరలోనే (వర్షాలు [illegible] ముందే) కట్టించాలని గొల్లప్రోలు రైతుసంఘ[illegible] ధ్యక్షులు చక్కాల తమ్మిరాజుగారు, సహాయ కార్యదర్శి ఎం. భావనాచార్యులుగారు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

మొగల్తూరు యువజనసంఘ కార్యకర్తలపై దుండగాలు

★

మొగల్తూరుగ్రామ యువజనసంఘాధ్యక్షులు శిష్టా వెంకట్రామయ్యగారిలావ్రాస్తున్నారు:

మొగల్తూరు గ్రామంలో (ప. గోదావరి) 1945 మార్చినెలలో పచ్చగడ్డి అమ్మకము మీద పంచాయితీ బోర్డువారు పన్ను వేసినారు. పచ్చగడ్డి అమ్ముకొనేవారు చాలా బీదవారు అగుటయేగాక, జీవనోపాధికి దానిమీదనే ఆధారపడియున్నారు. ఆ పన్నును తగ్గించవలసినదిగా మా గ్రామ యువజనసంఘం రాయబారము జరుపగా, మేనెలతో రద్దుపరచినట్లు వారి ఆఫీసువద్ద నోటీసుబోర్డు ద్వారా తెలియపరచినారు. ఈ కారణముచేత మేము జూన్ 10వ తేదీని టముటమూ ద్వారా ప్రజలకు తెలియపరచినాము. జూన్ 11వ తేదిని మా సంఘమువద్దకు ప్రజలువచ్చి దౌర్జన్యముగా యింకనూ పన్ను వసూలుచేయుచున్నారనిచెప్పగా, మాసంఘముతరపున నేను వెళ్ళి పన్ను వసూలు చేయుచున్న ఉప్పలపాటి వెంకట నరసింహరాజుగారితో బీదవారివద్ద ఆ విధముగా వసూలుచేయుట ధర్మముకాదనీ, పంచాయితీబోర్డువారు పన్ను రద్దుచేశారనీ, చెప్పాము. మొగల్తూరులో యున్న శ్రీ రాజా కలిదిండి కుమార లక్ష్మీనరసింహ రాజా బహదూరు (అనేదత్తుడు) గార్కి ఆయన కబురుచేసినారు. వారు మరి ముగ్గురు కలిసివచ్చి పన్ను కారణము అడుగకయే పైబడి కొట్టినారు. మా గ్రామమునకు శివారున క్రొత్తకాయలతిప్ప అను పల్లెనుంచి కొందరు పుల్లలకావిళ్ళు పట్టుకొని వచ్చి అమ్ముకొనుచుందురు. వారిపై అధికారయుతముగా పన్ను విధించియుండలేదు. [illegible] వారిపైకూడా దౌర్జన్యముగా పన్ను వసూలు చేయుచున్నారు. ఈ విషయం మా తాలూకా సబుకలెక్టరువార్కి, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగార్కి తెలియపరచినాము. అధికార్లు త్వరలో విచారణచేసి తగుచర్య తీసుకొనుటయేగాక, పన్నును రద్దుపరచి పది లగాయతు యిప్పటివరకు వసూలుచేసిన పన్ను రిఫండు యిప్పించ కోరుచున్నాము.

వీరు మా యువజన సంఘముమీద క్రోధము వహించి, రౌడీలను [illegible]గుడపోయించి, మమ్ములను కొట్టించవలెనని యిప్పటికి మూడువర్యాయములు ప్రయత్నంచేసియున్నారు. ప్రజల శ్రేయస్సుకై పనిచేసే మా యువజన సంఘమును అణచడం ఎవరికీ సాధ్యంకాదనేవిషయం పైవారు గ్రహించవలసియుంది.

స్వాతంత్ర్యారుణ కాంతులకు యూరపు ప్రజల స్వాగతము

విముక్తిపొందిన ఫ్రెంచిస్త్రీలు మిత్రసేనలకు జేజేలిస్తున్నారు

నాజీ చెరనుండి విముక్తి పొందిన సోవియట్ స్త్రీలు రెడార్మీకి స్వాగతమిస్తున్నారు

ప్రక్కనున్న చిత్రములు

చరిత్రాత్మక ఘటన : జర్మనీలో

ఎల్బ్ నదివద్ద

అమెరికన్ - సోవియట్ సేనల

సంగమము

★

శిథిలమయిన తన యింటికి

తిరిగివచ్చి ఒకబాలిక

తన బొమ్మలను ఏరుకుంటుంది

వియన్నాలో సోవియట్ సేనాధిపతికి ప్రశంసలు

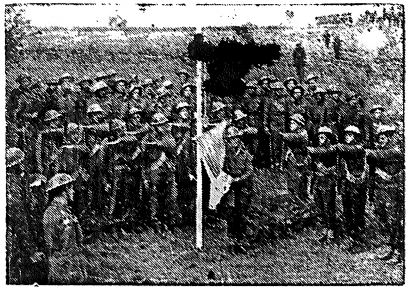

చెక్ సైనికులు తమ మాతృభూమిపై స్వాతంత్ర్య పతాకాన్ని ప్రతిష్ఠిస్తున్నారు

Editor : M. Chandrasekhara Rao, Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada

END OF ISSUE